Luca

Evanghelia după Luca

Text extras din Interliniarul Grec - Român

Biblia ROG

Ediție digitală pentru tipar -- vizitați bibliaapostolica.ro

13/11/2026 08:28:22

CAPITOLUL 1

1:1 Deoarece mulți s-au apucat să alcătuiască o istorisire despre cele pe deplin sigure printre noi lucruri,

1:2 după cum ne-a fost predată † de cei ce de la început au fost martori oculari și ofițeri ai Cuvântului,

1:3 *mi* s-a părut potrivit și mie, după ce am urmat îndeaproape de la început toate cu exactitate, în ordine să ți *le* scriu, preaalesule Teofil,

1:4 ca să cunoști pe deplin despre certitudinea lucrurilor în care ai fost învățat.

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul

1:5 A avut loc în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot anumit cu numele Zaharia, din ceata lui Abia, și soția lui *era* dintre fiicele lui Aaron, și numele ei *era* Elisabeta.

1:6 Erau dar drepți amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând în toate poruncile și rânduielile Domnului, ireproșabili.

1:7 Și nu aveau ei copil †, întrucât Elisabeta era sterilă; și amândoi erau înaintați în zilele lor†.

1:8 Și a avut loc, pe când slujea ca preot el, la rândul cetei lui, înaintea lui Dumnezeu,

1:9 după obiceiul preoției, i-a căzut la sorți să ardă tămâie, intrând în templul Domnului.

1:10 Și toată mulțimea poporului se ruga † afară, la ora tămâierii.

1:11 Și s-a arătat lui un înger al Domnului, stând la dreapta altarului tămâierii.

1:12 Și s-a tulburat Zaharia văzând și frica căzu peste el.

1:13 Și zise către el îngerul, nu-ți fie frică Zaharia, căci a fost ascultată implorarea ta, și soția ta Elisabeta va da naștere unui fiu pentru tine, și vei chema numele lui Ioan.

1:14 Și va fi o bucurie pentru tine și o exultare †, și mulți de nașterea Lui se vor bucura.

1:15 Căci el va fi mare înaintea Domnului, și vin și băutură tare nicidecum nu va bea; și de Duh Sfânt va fi umplut încă din pântecele mamei lui.

1:16 Și pe mulți din fiii lui Israel *îi* va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.

1:17 Și el va merge înaintea Lui în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copii, și pe cei neascultători la priceperea celor drepți, ca să pregătească Domnului un popor pregătit în întregime.

1:18 Și zise Zaharia către înger, După ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și soția mea este înaintată în zilele ei.

1:19 Și răspunzând îngerul îi zise, Eu sunt Gabriel, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu, și am fost trimis să vorbesc către tine, și să-ți evanghelizez acestea.

1:20 Și iată, vei fi mut, și nu vei putea vorbi, până în ziua în care vor avea loc acestea, pentru că nu ai crezut cuvintele mele, care se vor împlini la vremea lor.

1:21 Și era poporul așteptând pe Zaharia, și se mirau de întârzierea lui în templu.

1:22 Și ieșind, nu putea să le vorbească; și au realizat că o vedenie văzuse în templu. Și el † făcea semne cu capul către ei, și a rămas mut.

1:23 Și a fost că, atunci când s-au împlinit zilele slujirii lui, a plecat în casa lui.

1:24 Și după aceste zile, a zămislit Elisabeta, soția lui, și s-a ascuns cu desăvârșire pe sine cinci luni, spunând că,

1:25 Astfel mi-a făcut Domnul în zilele în care *m*-a privit ca să ridice ocara mea dintre oameni.

Vestirea nașterii lui Isus

1:26 Și în luna a șasea, a fost trimis îngerul Gabriel de la Dumnezeu într-o cetate a Galileeii, cu numele Nazaret,

1:27 la o fecioară logodită cu un bărbat al cărui nume *era* Iosif, din casa lui David; și numele fecioarei *era* Maria.

1:28 Și intrând îngerul la ea, zise, Bucură-te, cea căreia i s-a dat har. Domnul *este* cu tine, binecuvântată *ești* tu între femei.

1:29 Dar ea văzându-*l* s-a tulburat mult la cuvântul lui, și se gândea de ce fel putea fi salutarea acesta.

1:30 Și zise îngerul *către* ea, Nu-ți fie frică Maria, căci ai găsit har la Dumnezeu.

1:31 Și iată, vei zămisli în pântece †, și vei da naștere unui Fiu, și vei chema Numele lui Isus.

1:32 Acesta va fi mare, și Fiu al Celui Preaînalt Se va chema; și Îi va da Domnul Dumnezeu tronul lui David, tatăl Lui.

1:33 Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci, și împărăția Lui nu va avea sfârșit.

1:34 Și a zis Maria către înger, Cum va fi aceasta, fiindcă bărbat eu nu cunosc?

1:35 Și răspunzând îngerul îi zise, Duhul Sfânt va veni peste tine, și puterea Celui Preaînalt te va umbri, de aceea și Sfântul Ce Se va naște din tine, Se va chema Fiul lui Dumnezeu.

1:2 † transmisă, înmânată
1:7 † lit: nu le era copil
1:7 † erau înaintați în vârstă
1:10 † lit: era rugându-se
1:14 † DEX: mare bucurie
1:22 † lit: era făcând semne
1:31 † lit: burtă

1:36 Și iată, Elisabeta ruda ta, și ea a zămislit un fiu la senectutea ei, și aceasta a șasea lună este pentru ea, cea chemată sterilă;

1:37 căci nu va fi imposibil la Dumnezeu niciun lucru †.

1:38 Și zise Maria, Iată roaba Domnului; fie-mi după spusa ta. Și a plecat de la ea îngerul.

Vizita Mariei la Elisabeta

1:39 Și ridicându-se Maria, în zilele acelea, a plecat în ținutul muntos, în grabă, spre o cetate a lui Iuda,

1:40 Și a intrat în casa lui Zaharia, și a salutat-*o* pe Elisabeta.

1:41 Și a avut loc cum a auzit Elisabeta salutul Mariei, a săltat pruncul în pântecele ei; și s-a umplut de Duhul Sfânt Elisabeta.

1:42 Și a strigat cu glas tare și a zis, Binecuvântată *ești* tu între femei, și binecuvântat *e* rodul pântecelui tău.

1:43 Și de unde îmi *e* aceasta, ca să vină mama Domnului meu la mine?

1:44 Căci iată, cum ajunse sunetul salutării tale la urechile mele, tresări în exultare pruncul în pântecele meu.

1:45 Și ferice *de* aceea care a crezut, căci va fi o împlinire a celor spuse ei de către Domnul.

Cântarea Mariei

1:46 Și zise Maria, Mărește sufletul meu pe Domnul,

1:47 și se veselește † duhul meu în Dumnezeu Salvatorul meu.

1:48 Căci a privit la starea smerită a roabei Lui. Căci iată, de acum mă vor numi fericită toate generațiile.

1:49 Căci mi-a făcut lucruri mari Cel Puternic, și sfânt *este* Numele Lui.

1:50 Și mila Lui *e* pentru generațiile generațiilor pentru cei cărora le e frică de El.

1:51 El a lucrat putere prin brațul Lui; a risipit pe cei mândri în gândul inimii lor.

1:52 A dat jos pe cei puternici de pe tronuri, și a înălțat pe cei smeriți.

1:53 Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăți, și pe cei bogați i-a scos afară fără nimic.

1:54 A susținut cauza lui Israel, slujitorul Lui, ca să-Și aducă aminte de milă.

1:55 după cum a vorbit către părinții noștri, față de Avraam și seminței lui, în veac.

1:56 Și a rămas Maria *împreună* cu ea cam trei luni; și s-a întors în casa ei.

Nașterea lui Ioan Botezătorul

1:57 Iar Elisabetei i s-a împlinit timpul nașterii ei; și a dat naștere unui fiu.

1:58 Și au auzit cei din împrejurimi, și rudele ei, că Își mărise Domnul mila Lui față de ea; și se bucurau împreună cu ea.

1:59 Și a fost că, în a opta zi, au venit să taie împrejur copilașul; și îl chemau după numele tatălui lui, Zaharia.

1:60 Și răspunzând mama lui a zis, Nu, ci se va chema Ioan.

1:61 Și ei au zis către ea, Nimeni nu este în rudenia ta care se cheamă cu numele acesta.

1:62 Și făceau semne tatălui lui, cum ar vrea să-l cheme.

1:63 Și cerând o tăbliță de scris, a scris, spunând, Ioan este numele lui. Și s-au minunat toți.

1:64 Și s-a deschis gura lui îndată, și limba lui, și vorbea binecuvântând pe Dumnezeu.

1:65 Și *i*-a cuprins pe toți frica, cei ce locuiau împrejurul lor; și în întregul ținut muntos al Iudeii se vorbea despre toate lucrurile † acestea.

1:66 Și *le* puneau toți cei ce *le* auzeau în inima lor, spunând, Ce oare copilașul acesta va fi? Și mâna Domnului era cu el.

Profeția lui Zaharia

1:67 Și Zaharia tatăl lui s-a umplut de Duhul Sfânt, și a profețit, spunând,

1:68 Binecuvântat *e* Domnul Dumnezeul lui Israel, căci a cercetat și a făcut răscumpărare poporului Lui;

1:69 și a ridicat un corn de salvare pentru noi în casa lui David, slujitorul Lui,

1:70 după cum a vorbit prin gura sfinților cei din veac, profeții Lui;

1:71 salvare de vrăjmașii noștri, și din mâna tuturor celor ce ne urăsc;

1:72 ca să înfăptuiască milă cu părinții noștri, și să-Și aducă aminte de legământul Lui cel sfânt,

1:73 de jurământul pe care l-a jurat lui Avraam, tatăl nostru; ca să ne dea ca,

1:74 fără frică, din mâna vrăjmașilor noștri fiind salvați, să-I slujim;

1:75 în sfințenie și dreptate, înaintea Lui, în toate zilele vieții noastre.

1:76 Și tu, copilașule, profet al Celui Preaînalt vei fi chemat, căci vei preceda, mergând înaintea feței Domnului, ca să pregătești căile Lui,

1:77 ca să dai cunoștința salvării poporului Lui, prin iertarea păcatelor lor,

1:78 prin măruntaiele de milă ale Dumnezeului nostru, prin care ne-a cercetat Răsăritul din înălțime,

1:79 ca să lumineze pe cei care, în întuneric și în umbra morții, stau; ca să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.

1:80 Iar copilașul creștea, și se întărea în duh. Și a fost în pustiuri până în ziua arătării lui către Israel.

1:37 † vorbă
1:47 † exultă
1:65 † vorbele

CAPITOLUL 2

Nașterea lui Isus

2:1 A avut loc dar în zilele acelea, a ieșit un decret de la Cezar August, să fie înregistrată toată lumea locuită.

2:2 Această înregistrare mai întâi a avut loc *în timpul* guvernării Siriei prin Quirinus.

2:3 Și se duceau toți să se înregistreze fiecare în propria-*i* cetate.

2:4 Urcă dar și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaretului în Iudeea, în cetatea lui David, care e chemată Betleem, (fiindcă era el din casa și familia lui David),

2:5 să se înregistreze cu Maria, care fiind logodită lui femeie †, era însărcinată.

2:6 Și a avut loc, pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să dea naștere.

2:7 Și a dat naștere fiului ei cel întâi-născut, și Îl înfășă, și Îl culcă în iesle, fiindcă nu era loc pentru ei în casa de poposire.

Păstorii și îngerii

2:8 Și păstori erau în ținutul acela stând pe câmp și străjuind străji noaptea împrejurul turmei lor.

2:9 Și iată, un înger al Domnului a stat lângă ei, și gloria Domnului a strălucit împrejurul lor, și s-au înfricoșat cu frică mare.

2:10 Și le zise îngerul, Nu vă înfricoșați, căci iată, vă vestesc vești bune, o bucurie mare care va fi pentru tot poporul.

2:11 Căci vi se născu astăzi un Salvator, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

2:12 Și acesta vă *e* semnul, veți găsi un Prunc înfășat, culcat într-o iesle.

2:13 Și deodată a fost *împreună* cu îngerul o mulțime de armată cerească lăudând pe Dumnezeu, și spunând,

2:14 Glorie în cele preaînalte lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni voie bună.

2:15 Și s-a întâmplat, cum au plecat de la ei în cer îngerii, că oamenii, păstorii, au zis unii către alții, Să mergem acum până la Betleem, și să vedem lucrul † acesta care a avut loc, pe care Domnul ni *l*-a făcut cunoscut.

2:16 Și au venit în grabă, și găsiră și pe Maria și Iosif, și pe Prunc culcat în iesle.

2:17 Și văzându-*L* au făcut cunoscut despre rostirea pronunțată către ei cu privire la Pruncul Acesta.

2:18 Și toți cei ce auzeau se mirau de cele spuse de păstori către ei.

2:19 Iar Maria păstra toate vorbele acestea unindu-*le* † în inima ei.

2:5 † soție
2:15 † vorba
2:19 † sau: cumpănea, reflecta

2:20 Și s-au întors păstorii, glorificând și lăudând pe Dumnezeu pentru toate pe care le auziseră și văzuseră, așa cum fusese spus către ei.

Isus adus la templu

2:21 Și când s-au împlinit opt zile pentru a fi tăiat împrejur Pruncul, atunci a fost chemat Numele Lui Isus, care fusese chemat de înger înainte să fie zămislit El în pântece.

2:22 Și când s-au împlinit zilele curățirii ei, potrivit legii lui Moise, L-au adus la Ierusalim să-*L* înfățișeze Domnului.

2:23 după cum e scris în legea Domnului ca, Orice parte bărbătească deschizând matricea, sfânt pentru Domnul va fi chemat;

2:24 și să aducă o jertfă după cum e spus în legea Domnului, o pereche de turturele sau două porumbițe puișoare.

Profeția lui Simeon

2:25 Și iată era un om la Ierusalim al cărui nume *era* Simeon; și omul acesta *era* drept și pios, așteptând mângâierea lui Israel; și Duhul Sfânt era peste el.

2:26 Și fusese el divin înștiințat prin Duhul Sfânt că nu va vedea moartea înainte de a vedea pe Hristosul Domnului.

2:27 Și el a venit prin Duhul în templu. Și pe când aduceau părinții pe Pruncul Isus, să facă ei după obiceiul legii pentru El,

2:28 și el L-a luat în brațele lui, și a binecuvântat pe Dumnezeu, și a zis,

2:29 Acum eliberează pe robul Tău, Stăpâne, după spusa Ta, în pace.

2:30 Căci au văzut ochii mei salvarea Ta,

2:31 pe Care ai pregătit-*o* înaintea feței tuturor popoarelor;

2:32 o lumină spre descoperirea națiunilor, și *spre* gloria poporului Tău Israel.

2:33 și erau Iosif și mama Lui minunându-se de cele spuse cu privire la El.

2:34 și i-a binecuvântat Simeon, și a zis către Maria mama Lui, Iată Acesta e pus spre prăușirea și ridicarea multora în Israel, și spre *a fi* un semn de contrazicere.

2:35 și chiar tu, al tău suflet va fi străpuns de o sabie mare și lată, așa încât să fie descoperite gândurile din multe inimi.

Profetesa Ana

2:36 Și era Ana o profetesă, fiica lui Fanuel din seminția lui Așer; ea era înaintată în zile multe, după ce trăise șapte ani cu bărbatul +ei de la fecioria ei,

2:37 și ea *era* văduvă cam de optzeci și patru de ani, care nu se îndepărta de la templu, cu posturi și implorări slujind noapte și zi.

2:38 Și ea, în aceeași oră, fiind prezentă, mărturisea pe Domnul, și vorbea despre El tuturor celor ce așteptau răscumpărarea în Ierusalim.

Întoarcerea la Nazaret

2:39 Și când au săvârșit toate lucrurile potrivit legii Domnului, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

2:40 Iar Copilul creștea și se întărea în Duhul, umplându-Se de înțelepciune; și harul lui Dumnezeu era peste El.

Isus la Templu

2:41 Și mergeau părinții Lui în fiecare an la Ierusalim la sărbătoarea Paștelui.

2:42 Și când a fost *El* de doisprezece ani, s-au suit ei la Ierusalim după obiceiul sărbătorii,

2:43 și după ce s-au împlinit zilele, pe când se întorceau ei, a rămas în urmă Isus Copilul, în Ierusalim; și nu știau † Iosif și mama Lui.

2:44 Și gândind că El în grupul călătorilor era, au mers cale de o zi; și L-au căutat printre rude și printre cunoștințe.

2:45 Și ne găsindu-L, s-au întors la Ierusalim căutându-L.

2:46 Și a fost că după trei zile L-au găsit în templu, șezând în mijlocul învățătorilor și ascultându-i, și întrebându-i.

2:47 Și se mirau toți cei ce Îl auzeau de priceperea și de răspunsurile Lui.

2:48 Și văzându-L, au fost uimiți. Și, către El, mama Lui a zis, Copile de ce ne-ai făcut astfel? Iată, tatăl Tău și eu am fost foarte îngrijorați † căutându-Te.

2:49 Și El a zis către ei, Cum *se face* că M-ați căutat? Nu știți că în cele ale Tatălui Meu Îmi e necesar să fiu?

2:50 Și ei nu au priceput vorba pe care El le-a vorbit-*o*.

2:51 Și a coborât cu ei și a venit în Nazaret, și *le* era supus lor. Și mama Lui păstra toate vorbele acestea în inima ei.

2:52 Și Isus înainta în înțelepciune și *în* statură, și *în* har înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

CAPITOLUL 3

Lucrarea lui Ioan Botezătorul

3:1 Și în anul al cincisprezecelea al guvernării lui Tiberiu Cezar, fiind guvernator al Iudeii Ponțiu Pilat, și fiind tetrarh al Galileii Irod, și Filip, fratele lui tetrarh al Ituriei și al regiunii Trahonita, și Lisania *fiind* tetrarh al Abilenei,

3:2 sub marii preoți Ana și Caiafa, a venit vorba lui Dumnezeu către Ioan fiul lui Zaharia, în pustie.

3:3 Și el a venit în tot ținutul din jurul Iordanului, predicând botezul pocăinței spre iertarea păcatelor,

3:4 după cum e scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul, spunând, Glas al celui ce strigă în pustie, Pregătiți calea Domnului, directe faceți cărările Lui.

3:5 Orice râpă va fi umplută, și orice munte și *orice* deal vor fi coborâte, și vor fi cele strâmbe pentru a fi făcute directe, și cele stâncoase pentru a fi căi netede,

3:6 și va vedea orice carne salvarea lui Dumnezeu.

3:7 El spunea deci mulțimilor care ieșeau să fie botezate de el, Pui de vipere, cine v-a arătat lămurit să fugiți de cea care o să fie urgie?

3:8 Faceți deci roade vrednice de pocăință; și nu începeți să ziceți în voi înșivă, Ca tată îl avem noi pe Avraam! Căci vă spun că poate Dumnezeu din pietrele acestea să ridice copii lui Avraam.

3:9 Și deja și securea la rădăcina copacilor e pusă; deci orice copac ne făcând rod bun, e tăiat, și în foc e aruncat.

3:10 Și îl întrebau mulțimile, spunând, Deci ce să facem?

3:11 Și răspunzând le spune, Cine are două cămăși să dea celui ce nu are; și cine are bucate, la fel să facă.

3:12 Și au venit și niște perceptori de impozite ca să fie botezați, și au zis către el, Învățătorule, ce să facem?

3:13 Și el a zis către ei, Nimic mai mult peste ce vă este rânduit să *nu* înfăptuiți.

3:14 Și îl întrebau și niște ostași, spunând, Și noi ce să facem? Și el zicea către ei, Pe nimeni să *nu* extorcați, nici să nu acuzați în mod fals, și mulțumiți-vă cu soldele voastre.

3:15 Și cum era în așteptare poporul, și raționau toți în inimile lor cu privire la Ioan, dacă el ar fi Hristosul,

3:16 A răspuns Ioan tuturor, spunând, Eu, în adevăr, cu apă vă botez; vine însă Cel care *e* mai puternic decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-*I* dezleg cureaua sandalelor Lui; El vă va boteza cu Duh Sfânt și *cu* foc:

3:17 A cărui vânturătoare *e* în mâna Lui, și va curăța în întregime aria Lui; și va aduna grâul în grânarul Lui, iar pleava o va arde cu foc de nestins.

3:18 Și astfel multe altele îndemnând, el evangheliza poporul.

3:19 Iar Irod tetrarhul, fiind mustrat de el pentru Irodiada, soția fratelui lui Filip, și pentru toate ticăloșeniile pe care le făcuse Irod,

3:20 a adăugat și aceasta la toate, că a închis pe Ioan în închisoare.

Botezul lui Isus

3:21 Și a avul loc când a fost botezat tot poporul, și Isus fiind botezat și rugându-Se, s-a deschis cerul,

3:22 și a coborât Duhul Sfânt în trupesc chip, ca un porumbel peste El; și un glas din cer a venit, spunând, Tu ești Fiul Meu Preaiubit, în Tine Îmi găsesc plăcerea.

Genealogia lui Isus

3:23 Și El era, Isus, de aproape treizeci de ani când a început *să predice*, fiind, după cum se presupunea, fiu al lui Iosif, al lui Eli,

3:24 al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iana, al lui Iosif,

3:25 al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai,

---

2:43 † aveau conștiință despre acest lucru
2:48 † ne-am chinuit

3:26 al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,
3:27 al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Salatiel, al lui Neri,
3:28 al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Er,
3:29 al lui Iose, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,
3:30 al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,
3:31 al lui Melea, al lui Mena, al lui Matata, al lui Natan, al lui David,
3:32 al lui Iese, al lui Obed, al lui Boaz, al lui Salmon, al lui Naason,
3:33 al lui Aminadab, al lui Aram †, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,
3:34 al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,
3:35 al lui Saruh, al lui Ragau, al lui Falec, al lui Eber, al lui Sala,
3:36 al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sem, al lui Noe, al lui Lameh,
3:37 al lui Matusala, al lui Enoh, al lui Iared, al lui Maleleel, al lui Cainan,
3:38 al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 4

Ispitirea lui Isus

4:1 Iar Isus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan, și a fost dus de Duhul în pustie,
4:2 patruzeci de zile fiind ispitit de diavolul; și n-a mâncat nimic în zilele acelea; și împlinindu-se ele, la urmă a flămânzit.
4:3 Și Îi zise diavolul, Dacă Fiu ești al lui Dumnezeu, zi pietrei acesteia ca să devină pâine.
4:4 Și răspunse Isus către el, spunând, E scris că, Nu cu pâine în mod exclusiv va trăi omul, ci cu orice rostire a lui Dumnezeu.
4:5 Și ducându-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat toate împărățiile pământului locuit într-o clipă de timp.
4:6 Și Îi zise diavolul, Ție Îți voi da autoritatea aceasta toată, și gloria lor, căci mie mi-a fost predată, și oricui vreau o dau.
4:7 Tu deci, dacă Te vei închina înaintea mea, va fi a Ta toată.
4:8 Și răspunzându-i zise Isus, Mergi înapoia Mea, satano, căci e scris, Să te închini Domnului Dumnezeului tău, și Lui singur să-I slujești.
4:9 Și L-a dus la Ierusalim, și L-a pus pe streașina templului, și I-a zis, Dacă Fiul ești al lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos.
4:10 căci e scris că, Îngerilor Lui va porunci pentru Tine, ca să Te păzească;
4:11 și pe mâini Te vor purta, ca nu cumva să-*Ți* lovești de vreo piatră piciorul Tău.
4:12 Și răspunzând i-a zis Isus că, S-a spus, Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău.
4:13 Și sfârșind orice ispită diavolul, a plecat de la El pentru o vreme.

Isus în Galileea

4:14 Și S-a întors Isus în puterea Duhului în Galileea; și faima s-a răspândit în tot ținutul din jur, cu privire la El.
4:15 Și El învăța în sinagogile lor, fiind glorificat de toți.

Isus la Nazaret

4:16 Și a venit în Nazaret, unde fusese crescut; și a intrat, după obiceiul Lui, în ziua sabaturilor, în sinagogă, și S-a ridicat să citească.
4:17 Și I s-a dat sulul cărții lui Isaia profetul; și, derulând sulul cărții, a găsit locul în care era scris,
4:18 Duhul Domnului *e* peste Mine, pentru că M-a uns să evanghelizez sărmanilor; M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți în † inimă, să vestesc captivilor eliberarea, și orbilor căpătarea vederii, să trimit pe cei devastați în libertate;
4:19 să vestesc anul acceptat de Domnul.
4:20 Și rulând sulul cărții, restituind-*o* îngrijitorului, S-a așezat. Și toți ochii din sinagogă erau ațintiți asupra Lui.
4:21 Și a început să spună către ei, că, Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre.
4:22 Și toți mărturiseau în favoarea Lui, și se minunau de cuvintele de har care ieșeau din gura Lui. Și spuneau, Nu Acesta este fiul lui Iosif?
4:23 Și El zise către ei, Cu siguranță Îmi veți spune parabola aceasta, Doctore, vindecă-te pe tine însuți. Toate câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă-*le* și aici, în patria Ta.
4:24 Și zise, Adevărat vă spun că nici un profet acceptat *nu* este în patria lui.
4:25 În adevăr dar vă spun, Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când a fost închis cerul pentru trei ani și șase luni, încât a avut loc foamete mare peste toată țara;
4:26 și la nici una din ele *n*-a fost trimis Ilie, decât la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.
4:27 Și mulți leproși erau în *timpul* lui Elisei profetul în Israel; și nici unul din ei *n*-a fost curățit, afară de Naaman Sirianul.
4:28 Și s-au umplut toți de furie în sinagogă, auzind acestea;
4:29 și ridicându-se, L-au scos afară din cetate, și L-au dus până pe sprânceana muntelui pe care cetatea lor era zidită, ca să-L arunce în prăpastie;
4:30 El însă, traversând prin mijlocul lor, a plecat.

3:33 † unele ms adaugă: al lui Arni

4:18 † sau: la, cu

Vindecarea unui demonizat

4:31 Și a coborât la Capernaum, cetate a Galileii, și îi învăța † în sabaturi.

4:32 Și erau uimiți de învățătura Lui, deoarece cu autoritate era cuvântul Lui.

4:33 Și în sinagogă era un om având un duh de demon necurat, și a strigat cu glas tare,

4:34 spunând, Ah, ce *e între* noi și Tine, Isuse Nazarineanule? Ai venit ca să ne pierzi? Te știu Cine ești, Sfântul lui Dumnezeu.

4:35 Și l-a mustrat Isus, spunând, Taci, și ieși din el. Și aruncându-l demonul în mijloc, a ieșit din el, în nimic vătămându-l.

4:36 Și a căzut stupefacție peste toți, și discutau unii cu alții, spunând, Ce cuvânt *e* acesta, fiindcă cu autoritate și putere El poruncește necuratelor duhuri, și ele ies?

4:37 Și a ieșit vestea despre El în fiecare loc din împrejurime.

Vindecări în casa lui Petru

4:38 Și ridicându-Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era cuprinsă de febră mare; și L-au rugat pentru ea.

4:39 Și aplecându-Se asupra ei, a mustrat febra; și a lăsat-o *febra*. Și îndată, ridicându-se, ea le slujea.

4:40 Și apunând soarele, toți câți aveau bolnavi cu boli de multe feluri, i-au adus la El; și El, unul câte unul, pe fiecare din ei mâinile punându-Și, i-a vindecat.

4:41 Și ieșeau și demoni din mulți, strigând și spunând, Tu ești Hristosul Fiul lui Dumnezeu. Și El mustrându-*i*, nu îi lăsa să vorbească, întrucât știau că Hristosul El este.

4:42 Și făcându-se ziuă, a ieșit mergând într-un loc pustiu. Și mulțimile Îl căutau, și au venit la El, și-L țineau ca să nu plece de la ei.

4:43 El însă zise către ei că, Și altor cetăți să evanghelizez Îmi e necesar, *să vestesc* Împărăția lui Dumnezeu; fiindcă pentru aceasta am fost trimis.

4:44 Și † predica în sinagogile Galileii.

CAPITOLUL 5

Pescuirea minunată

5:1 Și a avut loc pe când mulțimea Îl îmbulzea ca să audă Cuvântul lui Dumnezeu, și El † stătea lângă lacul Ghenezaret,

5:2 și a văzut două corăbii stând lângă lac; și pescarii ieșiseră din ele spălându-și plasele.

5:3 Și pășind într-una din corăbii, care era a lui Simon, l-a rugat de la mal s-*o* îndepărteze puțin; și așezându-Se, învăța din corabie mulțimile.

5:4 Iar când a încetat să vorbească, zise lui Simon, Depărtează-*o* la adânc, și coborâți plasele voastre pentru pescuire.

5:5 Și răspunzând Simon Îi zise, Îndrumătorule, după ce întreaga noapte ne-am trudit, nimic n-am prins; dar la spusa Ta voi coborî plasa.

5:6 Și aceasta făcând, au închis împreună *în plasă* o mulțime mare de pești; și se rupea plasa lor.

5:7 Și au făcut semn tovarășilor *lor*, cei din cealaltă corabie, să vină să prindă împreună † cu ei; și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât acestea se afundau.

5:8 Și văzând, Simon Petru a căzut la genunchii lui Isus, spunând, Pleacă de la mine, căci un bărbat păcătos sunt, Doamne.

5:9 Căci perplexitatea îl cuprinsese, și pe toți cei *împreună* cu el, datoriă pescuirii peștilor pe care o prinseseră;

5:10 și la fel și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zebedei, care erau părtași cu Simon. Și a zis către Simon Isus, Nu îți fie frică, de acum oameni † vii vei prinde.

5:11 Și trăgând corăbiile la mal, lăsând toate, L-au urmat.

Vindecarea unui lepros

5:12 Și a avut loc, pe când era El într-una din cetăți, și iată, un bărbat plin de lepră; și văzându-*L* pe Isus, a căzut cu fața *la pământ*, implorându-L, spunând, Doamne, dacă vrei, poți să mă curățești.

5:13 Și întinzându-Și mâna, l-a atins, zicând, Vreau, fi curățit. Și îndată lepra a plecat de la el.

5:14 Și El a insistat față de el nimănui să nu zică, Ci mergi, arată-te preotului, și adu pentru curățirea ta după cum a rânduit Moise, ca mărturie pentru ei.

5:15 Și se răspândea și mai mult vestea † despre El; și se adunau mulțimi mari ca să-*L* asculte, și să fie vindecate de El de slăbiciunile lor.

5:16 El însă † Se retrăgea în pustiuri, și Se ruga.

Vindecarea unui om paralizat

5:17 Și a avut loc într-una din zile, și El † învăța; și erau *acolo* șezând niște farisei și învățători ai legii, care erau veniți din toate satele Galileii și Iudeii, și din Ierusalim; și puterea Domnului era acolo ca să-i vindece.

5:18 Și iată, niște bărbați aducând pe o targă un om care era paralizat; și căutau să-l ducă înăuntru, și să-*l* pună înaintea Lui;

5:19 și ne găsind pe unde să-l ducă înăuntru, prin mulțime, urcându-se pe acoperiș, printre țigle l-au coborât cu targa în mijloc, înaintea lui Isus.

5:20 Și văzând credința lor, i-a zis, Omule, iertate-ți sunt păcatele tale.

4:31 † lit: El era învățându-i
4:44 † lit: El era predicând
5:1 † lit: era stând
5:7 † să vină în ajutorul lor
5:10 † lit: vei fi prinzând
5:15 † lit: cuvântul
5:16 † lit: era retrăgându-Se
5:17 † lit: era învățând

5:21 Și au început să raționeze cărturarii și fariseii, spunând, Cine este Acesta care vorbește blasfemii? Cine poate să ierte păcatele, decât singur Dumnezeu?

5:22 Cunoscând perfect însă Isus gândurile lor, răspunzând, zise către ei, Ce gândiți în inimile voastre?

5:23 Ce este mai ușor, să zici, Iertate-ți sunt păcatele tale, sau să zici, Ridică-te și umblă?

5:24 Dar pentru ca să știți că autoritate are Fiul Omului pe pământ să ierte păcatele, a zis celui paralizat, Ție îți spun, Ridică-te și ia-ți targa ta, *și* mergi în casa ta.

5:25 Și îndată, ridicându-se înaintea lor, luând *patul* pe care zăcuse, a mers în casa lui glorificând pe Dumnezeu.

5:26 Și uimirea a cuprins pe toți, și glorificau pe Dumnezeu, și s-au umplut de frică, spunând că, Am văzut *lucruri* neobișnuite astăzi.

Chemarea lui Levi

5:27 Și după acestea, a ieșit și a văzut un perceptor de impozite cu numele Levi, șezând la biroul de impozite; și i-a zis, Urmează-Mă.

5:28 Și lăsând toate, ridicându-se, L-a urmat.

5:29 Și a făcut un ospăț mare Levi, pentru El, în casa lui; și era o mulțime mare de perceptori de impozite și de alții care erau cu ei aplecați la masă.

5:30 Și murmurau cărturarii lor și fariseii către ucenicii Lui, spunând, De ce cu perceptorii de impozite și *cu* păcătoșii mâncați și beți?

5:31 Și răspunzând Isus zise către ei, Nu au nevoie cei sănătoși de doctor, ci cei ce boli au.

5:32 Nu am venit să chem pe cei drepți, ci pe păcătoși, la pocăință.

Despre post

5:33 Și ei au zis către El, De ce ucenicii lui Ioan postesc adesea, și suplicații fac, la fel și cei ai fariseilor, iar ai Tăi mănâncă și beau?

5:34 Și El zise către ei, Nu puteți, pe fii camerei de nuntă, atunci când mirele cu ei este să-*i* faceți să postească.

5:35 Vor veni însă zile și când va fi luat de la ei mirele; atunci vor posti în acele zile.

5:36 Și a spus și o parabolă către ei că, Nimeni nu pune un petic de la o haină nouă peste o haină veche; altfel, și pe cea nouă *o* va rupe, și cea veche nu se se potrivește cu cea nouă.

5:37 Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altfel, va sparge noul vin burdufurile, și el se va vărsa, și burdufurile se vor pierde;

5:38 ci vinul nou în burdufuri noi se cuvine a fi pus, și amândouă se păstrează.

5:39 Și nimeni, după ce a băut *vin* vechi, numaidecât *nu* dorește *vin* nou, căci spune, Cel vechi mai bun este.

CAPITOLUL 6

Isus, Domn și al sabatului

6:1 Și a avut loc în sabatul cel de-al doilea după primul †, trecea El prin semănături; și smulgeau ucenicii Lui spice și mâncau, frecându-*le* cu mâinile.

6:2 Și unii dintre farisei le-au zis, De ce faceți ce nu e permis să se facă în sabaturi?

6:3 Și răspunzând către ei zise Isus, Nici aceasta *n*-ați citit, ce a făcut David, când a flămânzit, el și cei ce cu el erau?

6:4 Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, și pâinile punerii înainte *le*-a luat, și a mâncat, și a dat și celor cu el, ceea ce nu e permis a fi mâncate decât numai preoților?

6:5 Și le-a spus că, Domn este Fiul Omului și al sabatului.

Omul cu mâna uscată

6:6 Și a avut loc și în alt sabat, a intrat El în sinagogă și învăța; și era acolo un om, și mâna lui cea dreaptă era uscată.

6:7 Și Îl supravegheau cu atenție cărturarii și fariseii, dacă în sabat îl va vindeca, ca să găsească acuzație împotriva Lui.

6:8 El însă știa gândurile lor, și zise omului care avea mâna uscată, Ridică-te și stai în mijloc. Și el ridicându-se a stat.

6:9 Zise deci Isus către ei, Vă voi întreba, Ce e permis în sabaturi? a face bine sau a face rău? Un suflet să-*l* salvezi sau să-*l* pierzi?

6:10 Și privind împrejur la ei toți, zise omului, Întinde-*ți* mâna ta. Și el a făcut așa; și s-a restabilit mâna lui sănătoasă ca cealaltă.

6:11 Ei însă s-au umplut de înnebunire; și vorbeau între ei ce ar putea să-*I* facă lui Isus.

Alegerea celor doisprezece

6:12 Și a avut loc în zilele acelea, El a ieșit la munte, ca să Se roage; și † a petrecut toată noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

6:13 Și când s-a făcut ziuă, S-a adresat ucenicilor Lui, și a ales dintre ei doisprezece, pe care și apostoli *i*-a numit,

6:14 pe Simon, pe care l-a numit și Petru, și pe Andrei, fratele lui, pe Iacov și Ioan, pe Filip și Bartolomeu,

6:15 pe Matei și Toma, pe Iacov cel al lui Alfeu, și pe Simon, cel numit Zelotul,

6:16 Iuda al † lui Iacov, și Iuda Iscarioteanu care de asemenea a devenit trădător,

Felurite vindecări

6:17 Și coborând *împreună* cu ei, a stat într-un loc șes, și o mulțime de ucenici ai Lui, și o mulțime mare de popor din

---

6:1 † al doilea sabat după ziua Paștelui
6:12 † lit: a fost petrecând
6:16 † +fratele

toată Iudeea, și din Ierusalim, și de la țărmul Tirului și al Sidonului, care veniseră ca să-L asculte, și să fie vindecați de bolile lor,

6:18 și cei chinuiți de duhuri necurate; și erau vindecați.

6:19 Și toată mulțimea căuta să-L atingă, căci o putere din El ieșea și *îi* vindeca pe toți.

Fericiri și vaiuri

6:20 Și El, ridicând ochii Lui spre ucenicii Lui, spunea, Ferice de cei sărmani, căci a voastră este Împărăția lui Dumnezeu.

6:21 Ferice de cei ce flămânzesc acum, căci veți fi săturați. Ferice de cei ce plâng acum, căci veți râde.

6:22 Fericiți sunteți voi când vă vor urî oamenii, și când vă vor alunga dintre ei și *vă* vor defăima, și vor lepăda numele vostru ca ticălos †, din cauza Fiului Omului.

6:23 Bucurați-vă în ziua aceea, și săltați *de bucurie*, căci iată, răsplata voastră mare *e* în cer; căci la fel *le* făceau profeților părinții lor.

6:24 Dar vai de voi, bogaților, căci *vă* primiți mângâierea voastră.

6:25 Vai de voi, care sunteți sătui, căci veți flămânzi. Vai de voi, care râdeți acum, căci vă veți jeli și veți plânge.

6:26 Vai *vouă* când bine de voi vor zice oamenii, căci la fel *le* făceau falșilor-profeți părinții lor.

Iubirea vrăjmașilor

6:27 Dar vouă vă spun, *voi* care ascultați, Iubiți pe vrăjmașii voștri, bine faceți celor ce vă urăsc,

6:28 binecuvântați pe cei ce vă blesteamă, și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă.

6:29 Celui care te lovește peste obraz, dă-*i*-*l* și pe celălalt. Și de la cel care îți ia haina, nici cămașa nu *i*-*o* opri.

6:30 Și oricui îți cere, dă-*i*; și de la cel care îți ia ale tale, nu cere înapoi.

6:31 Și cum voiți să vă facă vouă oamenii, și voi faceți-le la fel.

6:32 Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, care vă este mărinimia †? Căci și păcătoșii, pe cei ce-i iubesc, *îi* iubesc *la rândul lor*.

6:33 Și dacă faceți bine celor ce vă fac bine, care vă este mărinimia? Căci și păcătoșii la fel fac.

6:34 Și dacă împrumutați celor de la care sperați să primiți înapoi, care vă este mărinimia? Căci și păcătoșii păcătoșilor împrumută, ca să primească la fel.

6:35 Însă iubiți pe vrăjmașii voștri, și faceți bine, și împrumutați, nimic sperând înapoi, și va fi răsplata voastră mare, și veți fi fii ai Celui Preaînalt; căci El bun este cu cei nemulțumitori și răufăcători.

6:36 Faceți-vă deci îndurători, după cum și Tatăl vostru îndurător este.

6:22 † sau: ca pe un lucru cumplit
6:32 † dărnicia, bunătatea inimii; lit: harul

Judecarea altora

6:37 Și nu judecați, și nicidecum nu veți fi judecați; nu condamnați, și nicidecum nu veți fi condamnați; iertați, și vi se va ierta.

6:38 Dați, și vi se va da; o măsură bună, îndesată și clătinată și vărsându-se pe deasupra *vă* vor da în sânul vostru, căci cu aceeași măsură cu care măsurați, vi se va măsura.

Parabola cu paiul și bârna

6:39 Și a zis o parabolă pentru ei, Oare poate un orb pe un orb să-*l* călăuzească? Nu amândoi într-o groapă vor cădea?

6:40 Nu este ucenic mai presus de învățătorul lui; pregătit pe deplin *fiind* însă oricine, va fi ca învățătorul lui.

6:41 Dar de ce vezi paiul cel din ochiul fratelui tău, dar bârna cea din propriul *tău* ochi nu *o* examinezi?

6:42 Sau cum poți spune fratelui tău, Frate, lasă-*mă* să scot paiul cel din ochiul tău, *și* tu însuți cea din ochiul tău bârnă nu *o* vezi? Ipocritule, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea limpede să scoți paiul cel din ochiul fratelui tău.

Parabola celor doi copaci

6:43 Căci nu este copac bun care să facă rod stricat; nici copac stricat care să facă rod bun.

6:44 Căci fiecare copac din propriul lui rod se cunoaște; căci nu din spini se culeg smochine, nici din mărăciniș *nu* se recoltează strugure.

6:45 Omul bun, din tezaurul cel bun al inimii lui, scoate ce este bun; și omul răufăcător, din tezaurul răufăcător al inimii lui, scoate ce este răufăcător; căci din prisosul inimii vorbește gura lui.

Parabola celor două case

6:46 Și de ce Mă chemați, Doamne, Doamne! și nu faceți ce spun?

6:47 Oricine vine la Mine, și aude ale Mele cuvinte și le face, vă voi arăta lămurit cu cine este aseamănat.

6:48 Asemenea este unui om care zidește o casă, care a săpat și a adâncit, și a pus temelia pe stâncă; și inundație venind, a izbit râul casa aceea, și nu a avut forță s-o clatine, căci fusese întemeiată pe stâncă.

6:49 Și cine a auzit și nu a făcut, asemenea este unui om care a zidit o casă pe pământ, fără temelie, peste care a izbit râul, și îndată a căzut, și a fost dezmembrarea casei aceleia mare.

CAPITOLUL 7

Vindecarea robului unui centurion

7:1 Și când a sfârșit toate discursurile Lui în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

7:2 Și un rob al unui centurion era bolnav, aproape să-și sfârșească viața, care îi era scump;

7:3 și auzind despre Isus, a trimis la El pe niște bătrâni ai iudeilor, rugându-L ca să vină să-l salveze pe robul lui.

7:4 Iar ei, venind la Isus, L-au rugat stăruitor, spunând că, Vrednic este cel căruia îi vei face aceasta;

7:5 căci iubește națiunea noastră, și sinagoga el ne-a zidit-*o*.

7:6 Și Isus mergea *împreună* cu ei. Dar deja, pe când El nu *era* prea departe de casă, a trimis la El centurionul pe niște prieteni, spunându-I, Doamne, nu Te osteni, căci nu sunt vrednic ca sub acoperișul meu să intri.

7:7 De aceea nici pe mine însumi *nu* m-am socotit vrednic la Tine să vin. Ci zi un cuvânt, și se va vindeca slujitorul meu.

7:8 Căci și eu sunt om sub autoritate pus, având sub mine ostași, și spun acestuia, Du-te! și se duce; și altuia, Vino! și vine; și robului meu, Fă aceasta! și face.

7:9 Și auzind acestea Isus, S-a minunat de el; și întorcându-Se spre mulțimea care Îl urma, zise, Vă spun, nici chiar în Israel atâta credință *n*-am găsit.

7:10 Și întorcându-se cei trimiși spre casă, *l*-au găsit pe robul cel bolnav sănătos.

Învierea fiului văduvei din Nain

7:11 Și a avut loc în următorul *loc*, El a mers într-o cetate chemată Nain, și mergeau cu El dintre ucenici Lui mulți, și o mulțime mare.

7:12 Și cum S-a apropiat de poarta cetății, iată că, duceau afară un mort, fiul unic-născut al mamei lui, și ea era văduvă; și o mulțime din cetate, *mulțime* mare, *era împreună* cu ea.

7:13 Și văzând-o, Domnului I S-au umplut măruntaiele de milă pentru ea, și i-a zis, Nu plânge.

7:14 Și apropiindu-Se atinse sicriul, și cei purtându-*l* se opriră. Și zise, Tinere ție îți spun, Scoală-te.

7:15 Și s-a ridicat șezând cel mort, și a început să vorbească; și l-a dat mamei lui.

7:16 Și au fost cuprinși de frică toți, și *Îl* glorificau pe Dumnezeu, spunând că, Un profet mare S-a ridicat între noi; și că, A cercetat Dumnezeu pe poporul Lui.

7:17 Și s-a răspândit cuvântul aceasta în toată Iudeea despre El, și în tot ținutul din jur †.

Isus și Ioan Botezătorul

7:18 Și *i*-au relatat lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea;

7:19 și chemând la sine pe doi dintre ucenicii lui, Ioan *i*-a trimis la Isus, spunând, Tu ești Cel ce vine, sau pe altul să așteptăm?

7:20 Și venind la El, bărbații au zis, Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, spunând, Tu ești Cel ce vine, sau pe altul să așteptăm?

7:21 Și în acea oră El a vindecat pe mulți de boli și *de* răni și *de* duhuri cumplite, și la orbi mulți *le*-a dăruit prin har vederea.

7:22 Și răspunzând Isus le-a zis, Mergeți, spuneți lui Ioan ce ați văzut și ați auzit, că orbii văd, șchiopii umblă, leproșii sunt curățiți, surzii aud, morții înviază, sărmanilor li se vestește Evanghelia;

7:23 și fericit este oricine nu se va poticni de Mine.

7:24 Și după ce au plecat trimișii lui Ioan, a început să vorbească mulțimilor despre Ioan, Ce ați ieșit în pustie să priviți? o trestie de vânt clătinată?

7:25 Dar ce ați ieșit să priviți? Un om în veșmânt moale îmbrăcat? Iată, cei în veșmânt glorios ‡ și *în* desfătare își duc existența, în casele împărătești sunt.

7:26 Dar ce ați ieșit să vedeți? un profet? Da, vă spun, și mai mult decât un profet.

7:27 Acesta este cel despre care e scris, Iată, Eu trimit pe solul Meu înaintea feței Tale, care *Îți* va pregăti calea Ta înaintea Ta.

7:28 Căci vă spun, Mai mare între cei născuți din femei *decât* profetul Ioan Botezătorul nici unul nu este; dar cel mai mic în Împărăția lui Dumnezeu mai mare decât el este.

7:29 Și tot poporul care a auzit, și perceptorii de impozite, au dat dreptate lui Dumnezeu, fiind botezați cu botezul lui Ioan;

7:30 dar fariseii și învățătorii legii, sfatul lui Dumnezeu, *l*-au respins pentru ei înșiși, ne fiind botezați de el.

7:31 Cu cine deci *îi* voi asemăna pe oamenii generației acesteia? și cu cine sunt ei asemenea?

7:32 Asemenea sunt copiilor, cei în piață stând, și adesându-se unii către alții, și spun, V-am cântat din fluier, și n-ați jucat; v-am cântat de jale, și n-ați plâns.

7:33 Căci a venit Ioan Botezătorul, nici pâine mâncând, nici vin bând, și voi spuneți, Are demon.

7:34 A venit Fiul Omului, mâncând și bând, și voi spuneți, Iată un om mâncăcios, și băutor de vin, prieten al perceptorilor de impozit și al păcătoșilor.

7:35 Și a fost îndreptățită înțelepciunea de copiii ei toți.

Isus în casa lui Simon

7:36 Și Îl ruga unul dintre farisei ca să mănânce cu el. Și intrând în casa fariseului, S-a așezat la masă.

7:37 Și iată, o femeie din cetate, care era păcătoasă, realizând că El era întins la masă în casa fariseului, luând un *vas de* alabastru cu mir,

7:38 și stând la picioarele Lui, în spate, plângând, a început să-*I* stropească picioarele Lui cu lacrimi, și, cu părul capului ei, *le* ștergea, și săruta mult picioarele Lui, și *le* pomăda cu mir.

7:39 Și văzând, fariseul care-L invitase, zise în sine, spunând, Dacă Acesta ar fi profet, ar cunoaște cine și ce fel de femeie *e* cea care-L atinge, că o păcătoasă este.

7:40 Și răspunzând Isus zise către el, Simone, am ceva să-ți zic. Și el spune, Învățătorule, zi!

7:17 † πάσῃ τῇ περιχώρῳ: lit: toată împrejurimea

7:25 ‡ 2 oc, Gen 34:19

7:41 Doi datornici erau, ai unui creditor; unul *îi* datora cinci sute de dinari, și celălalt cincizeci.

7:42 Neavând însă ei *cu ce* să plătească, pe amândoi i-a iertat cu har. Care deci dintre ei, zi, mai mult îl va iubi?

7:43 Și răspunzând Simon zise, Presupun că cel căruia mai mult *i*-a iertat prin har. Și El i-a zis, Corect ai judecat.

7:44 Și întorcându-Se spre femeie, lui Simon i-a spus, Vezi tu pe această femeie? Am intrat în a ta casă, apă pentru picioarele Mele nu *Mi*-ai dat, ea însă cu lacrimile Mi-a spălat picioarele, și cu părul capului ei *le*-a șters.

7:45 Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de când am intrat, n-a încetat mult să-Mi sărute picioarele.

7:46 Cu untdelemn capul Meu nu *l*-ai pomădat, ea însă cu mir Mi-a pomădat picioarele.

7:47 De aceea îți spun, Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci a iubit mult; dar cel căruia puțin *i* se iartă, puțin iubește.

7:48 Și ei i-a zis, Iertate sunt ale tale păcate.

7:49 Și au început cei ce stăteau aplecați cu El la masă să spună în sinea lor, Cine este Acesta care și păcatele le iartă?

7:50 El însă a zis către femeie, Credința ta te-a mântuit, du-te în pace.

CAPITOLUL 8

Isus vestește Evanghelia

8:1 Și au avut loc în ordine *următoarele*, și El trecea prin fiecare cetate și sat †, predicând și binevestind Evanghelia Împărăției lui Dumnezeu; și cei doisprezece *erau* cu El,

8:2 și unele femei care fuseseră vindecate de duhuri cumplite și de neputințe, Maria, cea chemată Magdalena, din care șapte demoni ieșiseră,

8:3 și Ioana soția lui Cuza, un administrator al lui Irod, și Suzana și multe altele, care Îi slujeau din bunurile lor.

Parabola semănătorului

8:4 Și adunându-se o mulțime mare, și cei care din fiecare cetate veneau la El, a zis prin parabolă,

8:5 A ieșit semănătorul să semene grăuntele Lui propriu. Și pe când semăna el, o parte a căzut lângă cale; și a fost călcată în picioare, și păsările cerului au devorat-o.

8:6 Și alta a căzut pe stâncă; și încolțind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală.

8:7 Și alta a căzut în mijlocul spinilor; și crescând împreună cu spinii, au înăbușit-o.

8:8 Și alta a căzut pe pământul cel bun, și încolțind, a făcut rod însutit. Acestea spunând, chema, Cine are urechi de auzit să audă.

8:9 Și L-au întrebat ucenicii Lui, spunând, Ce să fie parabola aceasta?

8:10 Și El zise, Vouă vă este dat să cunoașteți misterele Împărăției lui Dumnezeu, dar *se vorbește* celorlalți în parabole, ca văzând, să nu vadă, și auzind, să nu priceapă.

8:11 Și este aceasta parabola, Grăuntele este Cuvântul lui Dumnezeu.

8:12 Și cei de lângă cale sunt cei ce aud, apoi vine diavolul și ia Cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să fie salvați.

8:13 Și cei de pe stâncă *sunt* cei care atunci când aud, cu bucurie primesc Cuvântul; și aceștia rădăcină nu au, care pentru o vreme cred, și la vreme de încercare se depărtează.

8:14 Și ce † între spini a căzut, aceștia sunt cei care auzind, și sub grijile și bogățiile și plăcerile existenței mergând mai departe, sunt înăbușiți, și nu desăvârșesc rodirea.

8:15 Și ce *e* în pământul cel bun, aceștia sunt cei care, într-o inimă curată și bună, după ce au auzit Cuvântul, *îl* păstrează și rodesc în răbdare.

Lumina

8:16 Și nimeni, o lampă aprinzând, *nu* o acoperă cu un vas, nici sub pat *n*-o pune; ci în sfeșnic *o* așază, ca cei ce intră să vadă lumina.

8:17 Căci nimic nu este ascuns care nu descoperit va fi, nici tăinuit care nu va fi cunoscut și în lumină va veni.

8:18 Luați seama deci cum auziți; căci oricui are i se va da; și oricui nu are, și ce i se pare că are va fi luat de la el.

Mama și frații lui Isus

8:19 Și au venit la El mama și frații Lui, și nu puteau să ajungă la El, din cauza mulțimii.

8:20 Și I s-a dat de știre, spunând, Mama Ta și frații Tăi stau afară, să Te vadă dorind.

8:21 El însă, răspunzând zise către ei, Mama Mea și frații Mei aceștia sunt, cei care Cuvântul lui Dumnezeu *îl* ascultă, și îl înfăptuiesc.

Potolirea furtunii

8:22 Și a avut loc într-una din zile, și El a pășit într-o corabie, și ucenicii Lui; și zise către ei, Să traversăm de cealaltă parte a lacului. Și au îmbarcat.

8:23 Și pe când navigau ei, El a adormit; și s-a lăsat o furtună de vânt pe lac, și luau apă, și erau în pericol.

8:24 Și apropiindu-se, L-au trezit, spunând, Îndrumătorule, îndrumătorule, pierim. El dar, sculându-Se mustră vântul și agitația valurilor apei, și încetară, și se făcu calm.

8:25 Și le-a zis, Unde este credința voastră? Înfricoșându-se dar s-au mirat, spunând unii către alții, Cine deci Acesta este, fiindcă și vânturilor *le* poruncește, și apei, și ele ascultă de El?

Vindecarea unui demonizat

8:26 Și au ajuns la țărm în ținutul gadarenilor, care este de partea cealaltă a Galileii.

8:1 † sau: din cetate în cetate, și din sat în sat; sau: prin cetăți și sate

8:14 † το: articol hotărât neutru

8:27 Și pe când ieșea El pe uscat, L-a întâmpinat un bărbat din cetate, care avea demoni de mult timp, și cu haină nu era îmbrăcat, și în casă nu locuia, ci în morminte.

8:28 Și văzându-*L* pe Isus, și strigând, a căzut înaintea Lui, și cu glas mare zicând, Ce *e între* mine și Tine, Isuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Te implor, să nu mă torturezi.

8:29 Căci El impunea duhului cel necurat să iasă din om; căci în multe timpuri îl posedase, și fusese legat cu lanțuri, și cu obezi securizat; și rupând legăturile, era dus de demon în pustiuri.

8:30 Și l-a întrebat Isus, spunând, Care-ți este numele? Și el zise, Legiune; fiindcă demoni mulți intraseră în el.

8:31 Și Îl rugau să nu le poruncească în abis să se ducă.

8:32 Și era acolo o cireadă de porci numeroasă, păscând pe munte; și L-au rugat ca să le îngăduie în porci † să intre. Și le-a îngăduit.

8:33 Și ieșind demonii din om, au intrat în porci; și s-a repezit cireada jos de pe malul abrupt în lac, și s-au sufocat.

8:34 Și văzând cei care *îi* pășteau ce se întâmplase, au fugit, și plecând au dat de știre în cetate și prin ferme.

8:35 Și au ieșit să vadă ce se întâmplase; și au venit la Isus, și *l*-au găsit șezând pe omul din care demonii ieșiseră, îmbrăcat și întreg la minte, *șezând* la picioarele lui Isus; și s-au înfricoșat.

8:36 Și le-au spus și cei ce văzuseră cum fusese salvat demonizatul.

8:37 Și I-a cerut toată mulțimea din împrejurimea gadarenilor, să plece de la ei, căci o frică mare *îi* cuprinsese; și El, pășind în corabie, S-a întors.

8:38 Și Îl implora bărbatul din care ieșiseră demonii, să fie *împreună* cu El; l-a trimis însă Isus, spunând,

8:39 Întoarce-te în casa ta, și istorisește tot ce ți-a făcut Dumnezeu. Și el a plecat prin toată cetatea vestind tot ce îi făcuse Isus.

8:40 Și a avut loc când S-a întors Isus, L-a primit mulțimea; căci erau toți așteptându-L.

Iair face apel la Isus

8:41 Și iată, a venit un bărbat, al cărui nume *era* Iair, și el era un conducător al sinagogii care era *acolo*; și căzând la picioarele lui Isus, L-a rugat să intre în casa lui,

8:42 căci fiica unica-născută era lui, cam de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și pe când mergea El, mulțimile Îl îmbulzeau.

Vindecarea unei femei având o scurgere de sânge

8:43 Și o femeie care avea † o scurgere de sânge de doisprezece ani, care cu doctorii *își* cheltuise toată subzistența, ne fiind în stare de nimeni să fie vindecată,

8:44 venind pe dinapoi, a atins ciucurele hainei Lui; și îndată s-a oprit scurgerea sângelui ei.

8:45 Și zise Isus, Cine *e* cel ce M-a atins? Și negând toți, zise Petru, și cei ce *erau* cu El, Îndrumătorule, mulțimile Te împresoară și *Te* îmbulzesc, și spui, Cine-*i* cel ce M-a atins?

8:46 Și Isus zise, M-a atins cineva, fiindcă Eu am cunoscut că o putere a ieșit din Mine.

8:47 Și știind femeia că nu a rămas ascunsă, tremurând a venit și, căzând înaintea Lui, pentru ce motiv Îl atinsese, I-a spus înaintea întregului popor, și cum fusese vindecată îndată.

8:48 Și El i-a zis, Curaj, fiică, credința ta te-a vindecat; mergi în pace.

Învierea fiicei lui Iair

8:49 Și pe când El vorbea, vine cineva de la conducătorul sinagogii, spunându-i că, A murit fiica ta; nu-*L* mai supăra pe Învățătorul.

8:50 Dar Isus auzind îi răspunse, spunând, Nu îți fie frică, doar crede, și va fi salvată.

8:51 Și intrând în casă, nu a lăsat să intre pe nimeni, decât pe Petru, și pe Ioan, și pe Iacov, și pe tatăl copilei și pe mama *ei*.

8:52 Și plângeau toți, și o jeleau. El însă zise, Nu plângeți, nu a murit, ci doarme.

8:53 Și Îl ridiculizau, știind că murise.

8:54 El însă, scoțându-*i* afară pe toți, și apucând mâna ei, a chemat, spunând, Copilă, ridică-te.

8:55 Și s-a întors duhul ei, și s-a ridicat îndată; și El a poruncit să i se dea să mănânce.

8:56 Și erau uimiți părinții ei. Și El a insistat față de ei nimănui să nu zică ceea ce se întâmplase.

CAPITOLUL 9

Trimiterea celor doisprezece

9:1 Și chemându-*i* pe cei doisprezece ucenici, le-a dat putere și autoritate peste toți demonii, și boli să vindece.

9:2 Și i-a trimis să predice Împărăția lui Dumnezeu, și să vindece pe cei bolnavi.

9:3 Și a zis către ei, Nimic nu luați pentru drum; nici toiege, nici traistă, nici pâine, nici argint †, nici câte două haine să *nu* aveți.

9:4 Și în orice casă veți intra, acolo rămâneți; și de acolo ieșiți.

9:5 Și toți câți nu vă vor primi, plecând din cetatea aceea, și praful de pe picioarele voastre să-*l* scuturați jos, ca mărturie împotriva lor.

9:6 Și ei plecând, treceau prin sate, vestind Evanghelia și vindecând pretutindeni.

8:32 † lit: aceia
8:43 † lt: fiind în

9:3 † bani

Irod și Ioan Botezătorul

9:7 Și a auzit Irod tetrarhul toate cele care se făceau prin El; și era nedumerit, căci se spunea de către unii că Ioan a înviat din morți,

9:8 și de alții că Ilie s-a arătat, și de alții că un profet, unul din cei străvechi, a înviat.

9:9 Și zicea Irod, Lui Ioan, eu i-am tăiat capul; cine însă este Acesta despre care eu aud astfel de lucruri? Și căuta să-L vadă.

Prima înmulțire a pâinilor

9:10 Și întorcându-se, apostolii I-au istorisit toate câte făcuseră. Și luându-i cu Sine, S-a retras la o parte, într-un loc pustiu al unei cetăți chemate Betsaida.

9:11 Iar mulțimile, cunoscând, L-au urmat; și primindu-i, le vorbea despre Împărăția lui Dumnezeu; și pe cei care aveau nevoie de terapie *i*-a vindecat.

9:12 Și ziua începuse să se plece *spre seară*; și apropiindu-se cei doisprezece, I-au zis, Dă drumul mulțimii, ca să meargă în cele din împrejurimi sate și ferme să găzduiască, și să găsească merinde; căci aici într-un loc pustiu suntem.

9:13 Și El zise către ei, Dați-le voi să mănânce. Și ei au zis, Nu sunt *aici* cu noi mai mult de cinci pâini și doi pești, numai dacă ducându-ne noi, am cumpăra pentru tot poporul acesta bucate.

9:14 Căci erau cam cinci mii de bărbați. Și El zise către ucenicii Lui, Puneți-i să se întindă jos în tabere de câte cincizeci.

9:15 Și au făcut așa, și *i*-au pus să stea jos pe toți.

9:16 Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, privind spre cer, le-a binecuvântat, și a frânt, și a dat ucenicilor ca să pună înaintea mulțimii.

9:17 Și au mâncat și s-au săturat toți; și s-a ridicat prisosul lor de bucăți, douăsprezece lăzi.

Mărturia lui Petru despre Isus

9:18 Și a avut loc pe când era El rugându-Se singur, erau cu El ucenicii; și El i-a întrebat, spunând, Cine, cu privire la Mine, spun mulțimile că sunt *Eu*?

9:19 Și ei răspunzând au zis, Ioan Botezătorul; iar alții, Ilie; iar alții că, un profet din cei străvechi a înviat.

9:20 Și le-a zis, Voi dar, Cine, cu privire la Mine, spuneți că sunt *Eu*? Și răspunzând, Petru a zis, Hristosul lui Dumnezeu.

Primul anunț al morții și al învierii Lui

9:21 Și El i-a îndemnat cu tărie, insistând ca nimănui să nu zică aceasta,

9:22 zicând, Trebuie ca Fiul Omului multe să sufere, și să fie respins de bătrâni și *de* marii preoți și *de* cărturari, și să fie omorât, și a treia zi să învieze.

9:23 Și spunea către toți, Dacă cineva vrea după Mine să vină, să se lepede de sine, și să-și ridice crucea lui în fiecare zi, și să Mă urmeze.

9:24 Căci oricine va vrea viața să și-*o* salveze, o va pierde; dar oricine *își* va pierde viața lui pentru Mine, acela o va salva.

9:25 Căci ce ar folosi unui om dacă ar câștiga lumea întreagă, dar pe sine s-ar pierde, sau s-ar păgubi?

9:26 Căci oricine se va rușina de Mine și de ale Mele cuvintele, de acela Fiul Omului Se va rușina când va veni în gloria Lui, și a Tatălui, și a sfinților îngeri.

9:27 Dar vă spun, În adevăr, sunt unii dintre cei care stau aici care nicidecum nu vor gusta moartea până când *nu* vor vedea Împărăția lui Dumnezeu.

Schimbarea la față

9:28 Și a avut loc, după cuvintele acestea, cam la opt zile, și luându-*i* cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, a urcat în munte ca să Se roage.

9:29 Și a avut loc pe când Se ruga El, înfățișarea feței Lui *a devenit* alta, și îmbrăcămintea Lui, albă sclipitoare.

9:30 Și iată doi bărbați conversau cu El, care erau Moise și Ilie.

9:31 Care apărând în glorie vorbeau despre ieșirea † Lui care urma să se împlinească în Ierusalim.

9:32 Iar Petru și cei *împreună* cu el erau îngreuiați de somn; și trezindu-se deplin, au văzut gloria Lui, și pe cei doi bărbați care erau împreună cu El.

9:33 Și avut loc pe când se despărțeau ei de El, zise Petru lui Isus, Îndrumătorule, este bine ca noi să fim aici, și să facem trei corturi; unul pentru Tine, și pentru Moise unul, și unul pentru Ilie, ne știind ce spune.

9:34 Și acestea spunându-*le* el, a venit un nor și i-a umbrit; și s-au înfricoșat când ei au intrat în nor.

9:35 Și un glas a venit din nor, spunând, Acesta este Fiul Meu Preaiubit; de El să ascultați.

9:36 Și pe când era glasul, S-a aflat Isus singur. Și ei au tăcut, și nimănui nu au spus în acele zile nimic despre ce văzuseră.

Vindecarea unui demonizat

9:37 Și a avut loc în următoarea zi, când au coborât ei de pe munte, L-a întâmpinat o mulțime mare.

9:38 Și iată, un bărbat din mulțime a strigat, spunând, Învățătorule, Te rog, uită-Te la fiul meu, căci unicul-născut îmi este.

9:39 și iată, un duh îl apucă, și deodată strigă, și îl zvârcolește cu spumă *la gură* și cu greu pleacă de la el, zdrobind-l.

9:40 Și am rugat pe ucenicii Tăi ca să-l scoată, și nu au putut.

9:41 Și răspunzând, Isus a zis, O, generație necredincioasă și stricată, până când voi fi cu voi, și vă voi îndura? Adu-*l* aici pe fiul tău.

9:31 † plecarea

9:42 Și chiar când se apropia el, l-a zdrobit demonul, și *l*-a zvârcolit puternic; și a mustrat Isus duhul necurat, și a vindecat copilul, și l-a dat înapoi tatălui lui.

Al doilea anunț al morții și al învierii Sale

9:43 Și erau uimiți toți de măreția lui Dumnezeu. Și toți minunându-se de tot ce făcea Isus, a zis către ucenicii Lui,

9:44 Puneți-vă în urechile voastre cuvintele acestea; căci Fiul Omului urmează să fie dat în mâinile oamenilor.

9:45 Ei însă nu înțelegeau vorbirea aceasta, și era acoperită pentru ei, ca să nu o priceapă; și le era frică să-L întrebe despre vorbirea aceasta.

Cine este mai mare

9:46 Și a intrat un gând între ei, cine ar fi mai mare între ei.

9:47 Și Isus, cunoscând gândul inimii lor, luând un copilaș, l-a pus lângă Sine;

9:48 și le-a zis, Oricine va primi pe acest copilaș în Numele Meu, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește, *Îl* primește pe Cel care M-a trimis pe Mine; fiindcă cine mai mic între voi toți este, acela va fi mare.

9:49 Și răspunzând Ioan zise, Îndrumătorule, noi am văzut pe cineva în Numele Tău scoțând demonii, și l-am oprit, căci nu *Te* urmează *împreună* cu noi.

9:50 Și a zis către el Isus, Nu-*l* opriți; pentru că cine nu este împotriva noastră, pentru noi este.

Isus respins de samariteni

9:51 Și a avut loc pe când se împlineau zilele înălțării Lui, și El fața Și-a fixat-*o* neclintit să meargă la Ierusalim.

9:52 Și a trimis soli înaintea feței Lui; și ducându-se ei, au intrat într-un sat de samariteni, ca să pregătească pentru El.

9:53 Și nu L-au primit, pentru că fața Lui era îndreptată să meargă la Ierusalim.

9:54 Și văzând *aceasta* ucenicii Lui, Iacov și Ioan, au zis, Doamne, vrei să zicem ca foc să se coboare din cer, și să-i nimicească, cum și Ilie a făcut?

9:55 Întorcându-Se însă, El le-a reproșat †, și a zis, Nu știți de ce duh sunteți *însuflețiți* voi;

9:56 căci Fiul Omului nu a venit ca viețile oamenilor să *le* piardă, ci ca să *le* salveze. Și au mers în alt sat.

Cum să-L urmăm pe Isus

9:57 Și s-a întâmplat pe când mergeau ei pe cale, a zis cineva către El, Te voi urma oriunde vei merge, Doamne.

9:58 Și i-a zis Isus, Vulpile vizuini au, și păsările cerului *au* cuiburi, dar Fiul Omului nu are unde să-Și plece capul.

9:59 Și a zis către altul, Urmează-Mă! Dar el a zis, Doamne, pemite-mi să merg întâi să-*l* înmormântez pe tatăl meu.

9:60 Și i-a zis Isus, Lasă morții să-și înmormânteze proprii lor morți, tu însă, mergând, vestește Împărăția lui Dumnezeu.

9:61 Și a zis și un altul, Te voi urma, Doamne, dar întâi îngăduie-mi să-mi iau rămas bun de la cei din casa mea.

9:62 Dar a zis către el Isus, Nimeni, care punându-*și* mâna lui pe plug, și privește la cele dinapoi, potrivit *nu* este pentru Împărăția lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 10

Trimiterea celor șaptezeci

10:1 Și după acestea, a desemnat Domnul și alți șaptezeci, și i-a trimis câte doi, înaintea feței Lui, în fiecare cetate și loc unde urma ca El să vină.

10:2 Și spunea către ei, Într-adevăr, secerișul *e* mare, iar lucrătorii *sunt* puțini; implorați deci pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători în secerișul Lui.

10:3 Mergeți, iată, Eu vă trimit ca pe *niște* miei în mijlocul lupilor.

10:4 Nu purtați pungă, nici traistă, nici sandale; și pe nimeni pe cale să *nu* salutați.

10:5 Și în orice casă veți intra, întâi spuneți, Pace casei acesteia.

10:6 Și dacă va fi acolo un fiu al păcii, se va odihni peste el pacea voastră; dar dacă nu, la voi se va întoarce.

10:7 Și în aceeași casă rămâneți, mâncând și bând cele ale lor; căci vrednic este lucrătorul de plata lui. Nu vă mutați din casă în casă.

10:8 Și, în orice cetate veți intra, și ei vă primesc, mâncați cele ce se pun înaintea voastră.

10:9 Și vindecați pe bolnavii din ea; și spuneți-le, S-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu.

10:10 Dar în orice cetate veți intra, și nu vă primesc, ieșind în piețele ei, ziceți,

10:11 Și praful care s-a lipit de noi din cetatea voastră îl scuturăm împotriva voastră; totuși aceasta să recunoașteți, că s-a apropiat de voi Împărăția lui Dumnezeu.

10:12 Vă spun însă că, Sodomei, în ziua aceea, mai ușor *îi* va fi decât cetății acelea.

Mustrarea cetăților nepocăite

10:13 Vai ție, Horazine! Vai ție, Betsaida! căci dacă în Tir și *în* Sidon ar fi avut loc puterile † care au avut loc în voi, de mult, în sac și cenușă, șezând s-ar fi pocăit.

10:14 Ba încă, Tirului și Sidonului mai ușor *le* va fi la judecată, decât vouă.

10:15 Și tu, Capernaume, care până la cer ai fost înălțat, până la Hades vei fi coborât.

9:55 † i-a criticat

10:13 † lucrările de putere

10:16 Cine *vă* ascultă pe voi, pe Mine Mă ascultă; și cine *vă* respinge pe voi, pe Mine Mă respinge; cine însă pe Mine Mă respinge, *Îl* respinge pe Cel ce *M*-a trimis pe Mine.

Întoarcerea celor șaptezeci

10:17 Și s-au întors cei șaptezeci cu bucurie, spunând, Doamne, și demonii ni se supun în Numele Tău.

10:18 Și El le-a zis, Am văzut pe Satan ca un fulger din cer căzând.

10:19 Iată, vă dau autoritate să călcați peste șerpi și scorpioni, și peste toată puterea vrăjmașului; și nimic pe voi nicidecum nu *vă* va vătăma.

10:20 Totuși de aceasta nu vă bucurați, că duhurile vi se supun; ci bucurați-vă că numele voastre sunt scrise în ceruri.

10:21 În acea oră, S-a veselit în Duh Isus, și a zis, Te laud cu recunoștință, Tată, Domn al cerului și al pământului, căci ai ascuns acestea de înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pruncilor; da, Tată, pentru că așa a fost plăcut înaintea Ta.

10:22 Și întorcându-Se spre ucenici, *le*-a zis, Toate Mi-au fost predate de Tatăl Meu; și nimeni nu cunoaște cine este Fiul, în afară de Tatăl, și cine este Tatăl, în afară de Fiul, și acela căruia vrea Fiul să *i*-L descopere.

10:23 Și întorcându-Se spre ucenici, la o parte, *le*-a zis, Ferice de ochii care văd ce vedeți voi.

10:24 Căci vă spun că mulți profeți și împărați au dorit să vadă ceea ce voi vedeți, și n-au văzut; și să audă ceea ce auziți, și n-au auzit.

Parabola samariteanului

10:25 Și iată, un învățător al legii s-a ridicat încercându-L, și spunând, Învățătorule, ce anume să fac, viața veșnică să *o* moștenesc?

10:26 Și El a zis către el, În lege ce este scris? Cum citești?

10:27 Și el, răspunzând, a zis, Să-*L* iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată puterea ta, și din toată cugetarea ta; și pe aproapele tău, ca pe tine însuți.

10:28 Și El i-a zis, Corect ai răspuns; fă aceasta și vei trăi.

10:29 Dar el, dorind să se îndreptățească pe sine, a zis lui Isus, Și cine este aproapele meu?

10:30 Și răspunzând Isus zise, Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tâlhari, care și dezbrăcându-l, și răni pricinuindu-*i*, au plecat, lăsându-*l* pe jumătate mort în voia sorții †.

10:31 Și din întâmplare, un preot cobora pe calea aceea; și, văzându-l, a trecut înainte pe partea cealaltă.

10:32 Și la fel și un levit, ajungând în *acel* loc, venind și văzând, a trecut înainte pe partea cealaltă.

10:33 Dar un samaritean care călătorea, a venit la el, și văzându-l, i s-au umplut măruntaiele de milă.

10:34 Și apropiindu-se, a legat rănile lui, turnând pe ele untdelemn și vin; și așezându-l pe propriul lui dobitoc, l-a dus la un han, și a îngrijit de el.

10:35 Și a doua zi dimineața, pe când pleca, scoțând doi dinari, *i*-a dat hangiului, și i-a zis, Ai grijă de el; și orice vei mai cheltui, eu, la întoarcerea mea, îți voi da înapoi.

10:36 Care deci dintre aceștia trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari?

10:37 Și el a zis, Cel ce și-a făcut milă cu el. I-a zis deci Isus, Mergi, și tu, fă la fel.

Marta și Maria

10:38 Și a avut loc, pe când mergeau ei, și El a intrat într-un sat. Și o femeie cu numele Marta L-a primit în casa ei.

10:39 Și aceasta avea † o soră, chemată Maria, care, și așezându-se la picioarele lui Isus, asculta cuvântul Lui.

10:40 Dar Marta era preocupată cu multă slujire. Și ținându-se în picioare †, zise, Doamne, nu Îți pasă că sora mea singură mă lasă să slujesc? Zi-i deci ca să mă ajute.

10:41 Și răspunzând îi zise Isus, Marta, Marta, te îngrijorezi și te tulburi pentru multe;

10:42 dar un singur lucru este necesar, și Maria partea cea bună a ales-*o*, care nu va fi luată de la ea.

CAPITOLUL 11

Tatăl nostru

11:1 Și a vut loc, pe când era El într-un loc rugându-Se, când a încetat, zise unul din ucenicii Lui către El, Doamne, învață-ne să ne rugăm, așa cum și Ioan *i*-a învățat pe ucenicii lui.

11:2 Și El le-a zis, Când vă rugați, spuneți, Tatăl nostru Cel din ceruri, sfințească-se Numele Tău; vie Împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer *așa* și pe pământ.

11:3 Pâinea noastră cea necesară, dă-ne-*o* în fiecare zi.

11:4 Și iartă-ne păcatele noastre, căci și noi iertăm oricui ne e dator. Și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel cumplit.

Stăruința în rugăciune

11:5 Și zise către ei, Cine dintre voi, având un prieten, și va merge la el la miezul nopții, și îi va zice, Prietene, împrumută-mi trei pâini,

11:6 fiindcă un prieten de-al meu a venit din călătorie la mine, și n-am ce să-i pun înainte;

11:7 și cel dinăuntru, răspunzând, va zice, Nu-mi pricinui supărare; deja ușa e închisă, și copiii mei cu mine în pat sunt; nu pot să mă ridic să-ți dau.

11:8 Vă spun, chiar dacă nu îi va da, ridicându-se, pentru că îi este prieten, totuși, pentru necuviința lui, se va ridica să îi dea oricâte are nevoie.

10:30 † la întâmplare

10:39 † lit: îi era o soră chemată

10:40 † înfigându-se

Cereți, căutați, ciocăniți

11:9 Și Eu vă spun, Cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; ciocăniți, și vi se va deschide.

11:10 Căci oricine cere primește; și cine caută găsește; și celui care ciocănește *i* se va deschide.

11:11 Și cine dintre voi, care este tată, cerându-*i* fiul pâine, oare o piatră îi va da? și dacă *cere* un pește, oare în loc de pește, un șarpe îi va da?

11:12 sau, de asemenea, dacă va cere un ou, oare îi va da un scorpion?

11:13 Dacă deci, voi, răufăcători fiind, știți daruri bune să dați copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor care cer de la El?

Vindecarea unui demonizat mut

11:14 Și † scotea un demon, și acesta era mut; și a fost că, demonul ieșind, a vorbit mutul; și se minunau mulțimile.

11:15 Iar unii dintre ei au zis, Prin Beelzebul, conducătorul demonilor, scoate El demonii.

11:16 Și alții, ispitindu-L, un semn de la El cereau din cer.

11:17 Dar El, știindu-le gândurile, le-a zis, Orice împărăție împotriva ei însăși dezbinată este pustiită; și o casă *dezbinată* peste casă cade;

11:18 iar dacă și Satan împotriva lui însuși e dezbinat, cum va dăinui împărăția lui? Căci voi spuneți *că* prin Beelzebul scot Eu demonii.

11:19 Dar dacă Eu prin Beelzebul scot demonii, fiii voștri prin cine *îi* scot? De aceea, judecătorii voștri ei vor fi.

11:20 Dar dacă cu degetul lui Dumnezeu scot demonii, atunci a venit peste voi Împărăția lui Dumnezeu.

11:21 Când cel tare, înarmat, își păzește propria-i curte, în pace sunt posesiile lui.

11:22 Dar când cel mai tare decât el, survenind îl învinge, toată armura lui i- *o* ia, în care se încrezuse, și prăzile de la el *luate le* împarte.

11:23 Cine nu este cu Mine, împotriva Mea este; și cine nu adună cu Mine risipește.

Duhul necurat și omul curățit și împodobit

11:24 Când duhul necurat a ieșit din om, cutreieră prin locuri fără apă, căutând odihnă; și, ne găsind, spune, Mă voi întoarce în casa mea, de unde am ieșit.

11:25 Și venind, *o* găsește măturată și împodobită.

11:26 Atunci merge și ia cu sine alte șapte duhuri, mai cumplite decât el însuși, și, intrând, locuiesc acolo; și devin stările din urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi.

11:27 Și a fost că, pe când spunea El acestea, ridicându-*și* o femeie glasul din mulțime, I-a zis, Ferice de pântecele care Te-a purtat, și de sânii pe care i-ai supt.

11:14 † lit: era scoțând

11:28 Dar El a zis, Mai degrabă ferice de cei ce aud Cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc.

Semnul lui Iona

11:29 Și mulțimile îngrămădindu-se, El a început să spună, Generația aceasta este răufăcătoare; un semn cere, și semn nu i se va da, decât semnul lui Iona profetul.

11:30 Căci, după cum a fost Iona un semn pentru niniviteni, astfel va fi și Fiul Omului pentru generația aceasta.

11:31 Împărăteasa austrului se va scula la judecată cu bărbații generației acesteia și o va condamna, căci ea a venit de la marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon; și iată, *Unul* mai mare decât Solomon *e* aici.

11:32 Bărbații din Ninive se vor scula la judecată cu generația aceasta și o vor condamna, căci ei s-au pocăit la predicarea lui Iona; și, iată, *Unul* mai mult decât Iona *e* aici.

Lumina

11:33 Și nimeni, o lampă aprinzând, într-un *loc* ascuns *nu* o pune, nici sub obroc, ci în sfeșnic, ca cei ce intră strălucirea să *o* vadă.

11:34 Lampa trupului este ochiul; când deci ochiul tău integru este, atunci și întreg trupul tău luminos este; iar când e ticălos, și trupul tău e întunecat.

11:35 Ia seama deci ca nu cumva lumina cea din tine întuneric să *nu* fie.

11:36 Dacă deci trupul tău întreg e luminos, ne având nici o parte întunecată, va fi luminos în întregime, la fel ca atunci când lampa cu strălucirea *ei* te luminează.

Mustrarea fariseilor și a cărturarilor

11:37 Și pe când vorbea, L-a rugat un fariseu ca să prânzească la el; și intrând, El S-a aplecat la masă.

11:38 Iar fariseul, văzând, s-a mirat că *El* nu S-a spălat mai întâi, înainte de prânz.

11:39 Și zise Domnul către el, Acum voi, fariseilor, exteriorul paharului și al tipsiei *le* curățiți, dar lăuntrul vostru *e* plin de jefuire și ticăloșie.

11:40 Nebunilor, oare Cel care a făcut exteriorul, *nu* și interiorul *l*-a făcut?

11:41 Însă, pe cele lăuntrice dați-*le* milostenie; și, iată, toate curate vă vor fi.

11:42 Dar vai vouă, fariseilor, căci dați zeciuială din mentă și din rută și din orice verdeață, și lăsați deoparte judecata și iubirea de Dumnezeu; pe acestea trebuie să *le* faceți, și pe acelea să nu *le* lăsați deoparte.

11:43 Vai vouă, fariseilor, căci voi iubiți scaunul de seamă în sinagogi, și saluturile în piețe.

11:44 Vai vouă, cărturari și farisei ipocriți, căci sunteți ca mormintele impenetrabile, și oamenii umblă pe deasupra *lor* fără să știe.

11:45 Și răspunzând, unul dintre învățătorii legii, I-a spus, Învățătorule, acestea spunând, și pe noi ne insulți.

11:46 Și El a zis, Și vouă, învățători ai legii, vai; căci împovărați pe oameni *cu* poveri greu de purtat, iar voi înșivă cu unul singur din degetele voastre nu atingeți *aceste* poveri.

11:47 Vai vouă, căci voi zidiți mormintele profeților, iar părinții voștri i-au omorât.

11:48 Deci, voi mărturisiți și încuviințați lucrările părinților voștri, căci ei i-au omorât, iar voi le zidiți mormintele.

11:49 De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis, Voi trimite către ei profeți și apostoli, și *pe unii* din ei îi vor omorî și *îi* vor izgoni,

11:50 ca să se ceară sângele tuturor profeților, care a fost vărsat de la întemeierea lumii, de la generația aceasta.

11:51 De la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar și casă; da, vă spun, se va cere de la generația aceasta.

11:52 Vai vouă, învățători ai legii, căci ați luat cheia cunoștinței, voi înșivă nu ați intrat, și pe cei ce intrau *i*-ați oprit.

11:53 Și spunând El acestea către ei, au început cărturarii și fariseii cumplit să-L opreseze, și să-L provoace să vorbească despre multe *lucruri*;

11:54 pândindu-L, căutând să vâneze ceva din gura Lui, ca să-L poată acuza.

CAPITOLUL 12

Atenționări și încurajări

12:1 În timpul acela, adunându-se cu miile mulțimea, încât se călcau unii pe alții, El a început să spună către ucenicii Lui, Mai întâi *de toate*, păziți-vă pe voi înșivă de drojdia fariseilor, care este ipocrizia.

12:2 Și nimic nu este acoperit care nu va fi descoperit, și *nici* ascuns, care nu va fi cunoscut;

12:3 de aceea, toate câte în întuneric *le*-ați zis, în lumină vor fi auzite; și ce la ureche ați vorbit, în cămăruțe, va fi predicat de pe acoperișuri.

12:4 Dar vă spun vouă, prietenii Mei, Să nu vă fie frică de cei ce omoară trupul, și după acestea, nu au mai mult ce să facă.

12:5 Dar vă voi arăta lămurit de cine să vă fie frică, Să vă fie frică de Cel care, după ce omoară, autoritate are să arunce în Gheenă; da, vă spun, de Acela să vă fie frică.

12:6 Nu sunt cinci vrăbii vândute cu doi bani? Și nici una din ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

12:7 Ci chiar perii capului vostru, toți sunt numărați. Deci nu vă fie frică, decât multe vrăbii *mai* de preț sunteți † voi.

12:8 Dar vă spun, Pe oricine care va aduce confirmare pentru Mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va aduce confirmare pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu;

12:9 dar cine Mă va renega înaintea oamenilor, va fi renegat înaintea îngerilor lui Dumnezeu;

12:10 și oricui va spune un cuvânt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui care împotriva Duhului Sfânt va blasfemia, nu *i* se va ierta.

12:11 Iar când vă vor aduce înaintea sinagogilor și a magistraților, și a autorităților, nu vă îngrijorați, cum sau ce veți răspunde, sau ce veți zice;

12:12 căci Duhul Sfânt vă va învăța chiar în aceea oră ce trebuie să ziceți.

Parabola bogatului nebun

12:13 Și Îi zise cineva din mulțime, Învățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.

12:14 El însă i-a zis, Omule, cine M-a stabilit magistrat sau împărțitor peste voi?

12:15 Și a zis către ei, Vedeți și păziți-vă de lăcomia de bogăție; căci nu în prisosul cuiva viața lui este, din posesiile lui.

12:16 Și zis o parabolă către ei, spunând, Unui om bogat *i*-a rodit din belșug teritoriul.

12:17 Și el se gândea în sine, spunând, Ce voi face? căci n-am unde să-*mi* adun roadele mele!

12:18 Și a zis, Aceasta voi face, îmi voi dărâma hambarele, și *unele* mai mari voi zidi, și voi aduna acolo toate recoltele mele și bunurile mele;

12:19 și voi spune sufletului meu, Suflete, ai multe bunuri, strânse pentru ani mulți; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te!

12:20 I-a zis însă Dumnezeu, Nebunule, în această noapte sufletul tău *îl* vor cere de la tine; și cele pe care le-ai pregătit, ale cui vor fi?

12:21 Astfel *e* cel ce tezaurizează pentru sine, și nu față de Dumnezeu se îmbogățește.

Nu vă îngrijorați

12:22 Și a zis către ucenicii Lui, De aceea vă spun, Nu vă îngrijorați pentru viața voastră, ce să mâncați, nici pentru trup, ce să îmbrăcați.

12:23 Viața este mai mult decât hrana, și trupul *decât* îmbrăcămintea.

12:24 Priviți cu atenție corbii, că nu seamănă, nici nu seceră, care nu au † cămară, nici grânar, și Dumnezeu îi hrănește. Cu cât mai mult voi sunteți mai de preț decât păsările!

12:25 Și cine dintre voi, îngrijorându-se, poate să adauge la statura lui un singur cot?

12:26 Dacă deci, nici cel mai mic lucru nu puteți *face*, de ce cu privire la celelalte vă îngrijorați?

12:27 Priviți cu atenție crinii, cum cresc, ei nu trudesc, nici nu torc; dar vă spun, Nici Solomon, în toată gloria lui, *nu* s-a îmbrăcat ca unul din aceștia.

12:7 † de preț

12:24 † lit: cărora nu le este cămară

12:28 Iar dacă iarba din câmp, *care* astăzi este, și mâine în cuptor e aruncată, *iarba* Dumnezeu astfel *o* îmbracă, cu cât mai mult pe voi, puțin-credincioșilor!

12:29 Și voi, să nu căutați ce să mâncați, sau ce să beți, și să nu vă stresați;

12:30 căci pe acestea toate, națiunile lumii *le* caută, dar al vostru Tată știe că aveți nevoie de acestea;

12:31 ci căutați Împărăția lui Dumnezeu, și acestea toate vi se vor da pe deasupra.

12:32 Nu îți fie frică mică turmă, căci Și-a găsit plăcerea Tatăl vostru în a vă da împărăția.

12:33 Vindeți posesiunile voastre, și dați milostenie; faceți-vă pungi care nu se învechesc, o comoară neîncetată †, în ceruri, unde hoțul nu se apropie, nici molia *nu* strică.

12:34 Căci unde este comoara voastră, acolo și inima voastră va fi.

Îndemn la veghere

12:35 Să vă fie mijloacele încinse, și luminile aprinse;

12:36 și voi fiți asemenea oamenilor care-l așteaptă pe propriul lor domn, când se întoarce de la *sărbătorile* de nuntă †, ca, atunci când va veni și va ciocăni, îndată să-i deschidă.

12:37 Ferice de robii aceia pe care, venind, domnul *îi* va găsi veghind. Adevărat vă spun că se va încinge, și îi va pune să stea la masă, și apropiindu-se, le va sluji.

12:38 Și dacă va veni la a doua strajă, și dacă la a treia strajă va veni, și *îi* va găsi astfel, fericiți sunt robii aceia.

12:39 Dar aceasta să cunoașteți, că dacă ar ști stăpânul casei în ce oră hoțul vine, ar veghea și n-ar lăsa să fie spartă casa lui.

12:40 Și voi deci fiți gata, căci în ora în care nu gândiți, Fiul Omului vine.

Parabola administratorului credincios

12:41 Și I-a zis Petru, Doamne, pentru noi parabola aceasta o spui, sau și pentru toți?

12:42 Și a zis Domnul, Cine deci este credinciosul administrator și chibzuit, pe care îl va pune domnul peste mulțimea servitorilor lui, ca să dea la vreme măsura de grâu?

12:43 Ferice de robul acela pe care, venind, domnul lui *îl* va găsi făcând așa.

12:44 Adevărat vă spun că peste toate posesiunile lui îl va pune.

12:45 Dacă însă va zice robul acela în inima lui, Întârzie Domnul meu să vină, și va începe să-*i* bată pe slujitori și pe slujitoare, și să mănânce și să bea, și să se îmbete,

12:46 Va veni domnul robului aceluia într-o zi în care *el* nu așteaptă, și într-o oră pe care n-*o* cunoaște și-l va tăia în două, și partea lui cu cei necredincioși *o* va pune.

12:47 Iar acel rob, care a cunoscut voia domnului lui, și nu s-a pregătit, nici nu a făcut după voia lui, va fi bătut mult;

12:48 iar cine nu a avut cunoștință și a făcut *fapte* vrednice de lovituri, va fi bătut *cu* puține. Și oricui i s-a dat mult, mult se va cere de la el; și cui i s-a încredințat mult, mai mult se va cere de la el.

Dezbinare din pricina lui Isus

12:49 Foc am venit să arunc pe pământ; și cât aș dori, dacă deja ar fi aprins!

12:50 Dar un botez am cu care să Mă botez, și cum sunt constrâns până când se va desăvârși!

12:51 Gândiți că pace am venit să dau pe pământ? Nu, vă spun, ci mai degrabă dezbinare;

12:52 căci vor fi, de acum, cinci într-o singură casă, dezbinați; trei împotriva a doi, și doi împotriva a trei,

12:53 va fi dezbinat tatăl împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui; mama împotriva fiicei, și fiica împotriva mamei; soacra împotriva nurorii, și ea, nora, împotriva soacrei ei.

Semnele timpurilor

12:54 Și spunea și mulțimilor, Când vedeți norul ridicându-se de la apus, îndată spuneți, Ploaie mare vine; și așa se întâmplă.

12:55 Și când austrul † suflă, spuneți că, Arșiță va fi, și *așa* se întâmplă.

12:56 Ipocriților, înfățișarea cerului și a pământului știți să *le* deosebiți, dar vremea acesta, cum de n-*o* deosebiți?

Împăcarea

12:57 Și de ce chiar de la voi înșivă nu judecați ce *e* drept?

12:58 Fiindcă, cum mergi cu pârâșul tău înaintea conducerii †, pe cale, fă un efort, să scapi de el, ca nu cumva să te târască la judecător, și judecătorul să te predea comisarului, și comisarul să te arunce în închisoare.

12:59 Îți spun, nicidecum nu vei ieși de acolo până când și cel din urmă bănuț îl vei plăti.

CAPITOLUL 13

Necesitatea pocăinței

13:1 Și erau de față unii care în acea vreme Îi relatau despre galileenii al căror sânge Pilat *îl* amestecase cu jertfele lor.

13:2 Și răspunzând Isus le-a zis, Gândiți voi că galileenii aceștia mai păcătoși decât toți galileenii erau, fiindcă acestea le-au suferit?

13:3 Nu! vă spun, ci, dacă nu vă pocăiți, toți la fel veți pieri.

13:4 Sau acei optsprezece peste care a căzut turnul din Siloam, și i-a omorât; gândiți că ei datornici erau mai mult decât toți oamenii care locuiesc în Ierusalim?

12:33 † nesfârșită
12:36 † τῶν γάμων: [pl] nunți

12:55 † vântul de sud
12:58 † magistraturii

13:5 Nu! vă spun, ci, dacă nu vă pocăiți, toți la fel veți pieri.

Parabola smochinului neroditor

13:6 Și a spus această parabola, Un smochin avea cineva în via lui plantat; și a venit rod căutând în el, dar nu a găsit.

13:7 Și a zis către viticultor, Iată, de trei ani vin căutând rod în smochinul acesta, și nu găsesc, Taie-l; de ce și pământul să-l facă nefolositor?

13:8 El însă, răspunzând, îi spune, Doamne, lasă-l și acest an, până când voi săpa în jurul lui, și *îi* voi pune gunoi;

13:9 și dacă atunci va face rod, *bine*, iar dacă nu, în cel † care urmează îl vei tăia.

Vindecarea unei femei gârbove

13:10 † Și dădea învățătură într-una din sinagogi în *ziua* sabaturilor.

13:11 Și iată, era o femeie având un duh de neputință de ani optsprezece, și era gârbovă, și nu putea să se ridice în întregime.

13:12 Și văzând-o, Isus *i* S-a adresat, și i-a zis, Femeie, ești dezlegată de neputința ta.

13:13 Și Și-a pus peste ea mâinile; și îndată s-a îndreptat, și *Îl* glorifica pe Dumnezeu.

13:14 Răspunzând însă mai-marele sinagogii, indignat că în sabat vindecase Isus, a spus mulțimii, Șase zile sunt în care trebuie să se lucreze, în acestea deci, venind, fiți vindecați, și nu în ziua sabatului!

13:15 Răspunse atunci către el Domnul, și zise, Ipocriților, fiecare din voi, în sabat, oare nu-*și* dezleagă boul lui sau măgarul de la iesle, și ducându-*l*, îl adapă?

13:16 Și aceasta, o fiică a lui Avraam fiind, pe care o legase Satan, iată, de optsprezece ani, nu trebuia să fie dezlegată de legătura aceasta în ziua sabatului?

13:17 Și acestea spunând El, s-au rușinat toți împotrivitorii Lui; și toată mulțimea se bucura de toate *lucrurile* glorioase, care se făceau prin El.

Parabola grăuntelui de muștar

13:18 Și spuse, Cu ce este asemenea Împărăția lui Dumnezeu, și cu ce o voi asemăna?

13:19 Este asemenea unui grăunte de muștar pe care luându-*l* un om, *l*-a aruncat în grădina lui; și a crescut și s-a transformat † într-un copac mare, și păsările cerului s-au sălășuit în ramurile lui.

Parabola aluatului

13:20 Și din nou zise, Cu ce voi asemăna Împărăția lui Dumnezeu?

13:21 Asemenea este drojdiei pe care luându-*o* o femeie, a ascuns-*o* în de făină măsuri trei, până când s-a dospit tot.

Ușa cea strâmtă

13:22 Și trecea prin cetăți și sate, dând învățătură, și călătorie făcând spre Ierusalim.

13:23 Și I-a zis cineva, Doamne, sunt puțini cei care vor fi salvați? Iar El a zis către ei,

13:24 Luptați să intrați pe poarta cea strâmtă; căci mulți, vă spun, vor căuta să intre, și nu vor fi în stare.

13:25 După ce se va ridica stăpânul casei, și va încuia ușa, și veți începe afară să stați și să ciocăniți la ușă, spunând, Doamne, doamne, deschide-ne. Și el răspunzând, vă va spune, Nu vă știu de unde sunteți,

13:26 Atunci veți începe să spuneți, Am mâncat înaintea Ta, și am băut, și în piețele noastre ai dat învățătură.

13:27 Și El va spune, Vă spun vouă, nu vă știu de unde sunteți; depărtați-vă de la Mine, *voi* toți lucrătorii nedreptății.

13:28 Acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților, când veți vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacov, și pe toți profeții în Împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.

13:29 Și vor veni de la răsărit și apus, și *de la* crivăț † și austru †, și se vor întinde la masă în Împărăția lui Dumnezeu.

13:30 Și iată, sunt unii din urmă care vor fi întâi, și sunt unii dintâi care vor fi în urmă.

Durerea Domnului pentru Ierusalim

13:31 În aceeași zi s-au apropiat niște farisei, spunându-I, Ieși și pleacă de aici, căci Irod vrea să Te omoare.

13:32 Și le-a zis, Mergând, ziceți vulpii acesteia, Iată, scot demoni, și vindecări desăvârșesc astăzi și mâine, iar a treia *zi* voi sfârși.

13:33 Totuși, Îmi e necesar astăzi, și mâine, și în ziua următoare să merg, căci nu se poate ca un profet să piară în afara Ierusalimului.

13:34 Ierusalime, Ierusalime, *cetate* care omoară pe profeți, și lapidează pe cei trimiși la ea; de câte ori am vrut să-*i* adun pe copiii tăi în felul în care o găină *își adună* proprii puii sub aripi, și n-ați vrut!

13:35 Iată, vi se lasă casa voastră pustie; și vă spun că nicidecum nu Mă veți mai vedea, până când va veni, *timpul* când veți zice, Binecuvântat *e* Cel ce vine în Numele Domnului!

CAPITOLUL 14

Vindecarea unui bolnav de ascită

14:1 Și a avut loc când a intrat El în casa unuia dintre conducătorii fariseilor, în sabat, ca să mănânce pâine, și ei † Îl pândeau.

13:9 † +anul
13:10 † lit: Și era dând învățătură
13:19 † adevenit

13:29 † nord
13:29 † sud
14:1 † lit: erau pândindu-L

14:2 Și, iată, un om era bolnav de ascită înaintea Lui.

14:3 Și răspunzând Isus, a zis către învățătorii legii și farisei, spunând, E permis în sabat să vindeci?

14:4 Ei însă tăceau. Și, luându-*l*, l-a vindecat, și *i*-a dat drumul.

14:5 Și, răspunzând către ei, a zis, Căruia dintre voi, un măgar sau un bou, într-o fântână *îi* cade, și nu deîndată îl va scoate afară în ziua sabatului?

14:6 Și nu au fost în stare să-I răspundă împotrivă la acestea.

Smerenia la ospețe

14:7 Și a spus către cei invitați o parabolă, scoțând în evidență † felul în care cele dintâi locuri *și le* alegeau, spunând către ei,

14:8 Când vei fi invitat de cineva la sărbătorile de nuntă, nu te întinde la masă pe primul loc, ca nu cumva unul mai important † decât tine să fie invitat de el;

14:9 și, venind cel care pe tine și pe el *v*-a invitat, să-ți spună, Dă-i acestuia locul; și atunci vei începe cu rușine ultimul loc să-*l* ai.

14:10 Ci, când vei fi invitat, mergând, apleacă-te în cel din urmă loc, ca, atunci când va veni cel ce te-a invitat, să-ți zică, Prietene, urcă mai sus! Atunci va fi pentru tine glorie înaintea celor ce stau aplecați la masă cu tine.

14:11 Căci oricine se înalță pe sine va fi smerit; și cine se smerește pe sine va fi înălțat.

14:12 Spuse dar, și celor ce-*l* invitaseră pe El, Când faci un prânz sau o cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogați; ca nu cumva și ei să te invite la rândul lor, și să-ți fie răsplată.

14:13 Ci, când faci un ospăț, cheamă pe sărmani, pe infirmi, pe șchiopi, pe orbi;

14:14 și fericit vei fi, căci ei n-au cu ce să-ți răsplătească; căci ți se va răsplăti la învierea celor drepți.

Parabola celor invitați la cină

14:15 Și auzind unul din cei stând aplecați la masă, *auzind* acestea, I-a zis, Ferice de cel ce va mânca pâine în Împărăția lui Dumnezeu!

14:16 Și El i-a zis, Un om a făcut o cină mare, și a invitat pe mulți;

14:17 și a trimis pe robul lui, la ora cinei, să zică celor invitați, Veniți, căci acum gata sunt toate.

14:18 Și au început, în mod unanim, să se scuze toți. Cel dintâi îi zise, Un ogor am cumpărat, și am nevoie să mă duc și să-l văd; te rog, consideră-mă iertat.

14:19 Și altul zise, Perechi de animale de boi am cumpărat cinci, și mă duc să-i încerc; te rog, consideră-mă iertat.

14:20 Și altul a zis, Pe o femeie am luat-*o* de soție, și de aceea nu pot veni.

14:21 Și venind robul acela, a spus domnului lui acestea. Atunci, supărat, stăpânul casei zise robului lui, Ieși repede în piețele și străzile cetății, și pe cei sărmani, și infirmi, și șchiopi, și orbi, adu-*i* aici!

14:22 Și zise robul, Doamne, s-a făcut cum ai poruncit și mai este loc.

14:23 Și zise domnul către rob, Ieși pe căi și la garduri și constrânge-*i* să intre, ca să se umple casa mea;

14:24 Căci vă spun că nici unul din bărbații aceia care au fost invitați *nu* va gusta a mea cină.

Condiții pentru a fi ucenic al lui Isus

14:25 Și mergeau cu El mulțimi mari; și întorcându-Se, zise către ei,

14:26 Dacă cineva vine la Mine, și nu urăște pe tatăl lui, și pe mamă, și pe soție, și pe copii, și pe frați, și pe surori, și chiar și propria lui viață, nu poate al Meu ucenic să fie;

14:27 și oricine nu *își* poartă crucea lui, și vine după Mine, nu poate să-Mi fie ucenic.

14:28 Căci cine dintre voi, vrând un turn să zidească, nu mai întâi se așează să calculeze cheltuiala, dacă are resursele † pentru a desăvârși *lucrarea*?

14:29 Ca nu cumva, punându-i temelia, și ne fiind în stare să termine, toți cei ce vor vedea să înceapă să râdă de el,

14:30 spunând că, Acest om a început să zidească, și n-a fost în stare să termine.

14:31 Sau care împărat, mergând să se angajeze cu alt împărat în război, nu se așează mai întâi să țină consiliu dacă este posibil cu zece mii să-*l* întâmpine pe cel care cu douăzeci de mii vine împotriva lui?

14:32 Iar dacă nu, încă departe acela fiind, o delegație trimițând cere condițiile † pentru pace.

14:33 Astfel deci, oricine dintre voi care nu renunță la toate cele pe care el însuși *le* are, nu poate să-Mi fie ucenic.

14:34 Bună *e* sarea, dar dacă sarea devine insipidă, cu ce va fi asezonată?

14:35 Nici pentru pământ, nici pentru gunoi folositoare *nu* este; afară o aruncă. Cine are urechi de auzit să audă.

CAPITOLUL 15

Parabola oii rătăcite

15:1 † Și se apropiau de El toți perceptorii de taxe și păcătoșii ca să-L asculte.

15:2 Și murmurau fariseii și cărturarii, spunând că, Acesta pe păcătoși îi primește și mănâncă cu ei.

15:3 Și a zis către ei parabola aceasta, spunând,

14:7 † a ține în lumină, a releva, a prezenta, a re-ține
14:8 † mai de seamă
14:28 † lt: cele
14:32 † lit: cele
15:1 † lit: Și erau apropiindu-se

15:4 Care om dintre voi, având o sută de oi, și pierzând una din ele, nu *le* lasă pe cele nouăzeci *și* nouă în pustie, și merge după cea pierdută, până o va găsi?

15:5 Și găsind-*o*, *o* pune pe umerii lui, bucurându-se;

15:6 și venind în casă, cheamă pe prieteni și pe vecini, spunându-le, Bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit oaia mea cea pierdută.

15:7 Vă spun că astfel bucurie va fi în cer pentru un singur păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci *și* nouă de *oameni* drepți care n-au nevoie de pocăință.

Parabola drahmei pierdute

15:8 Sau care femeie, drahme având zece, dacă va pierde o drahmă, nu aprinde o lumină, și *nu* mătură casa, și *nu* caută cu grijă, până când *o* va găsi?

15:9 Și găsind-*o*, cheamă pe prietene și pe vecine, spunând, Bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem.

15:10 Astfel, vă spun, bucurie se produce înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește.

Parabola fiului risipitor

15:11 Și zise, Un om avea doi fii.

15:12 Și zise cel mai tânăr dintre ei tatălui, Tată, dă-mi partea care îmi revine din avere. Și el le-a împărțit ce avea pentru a trăi.

15:13 Și nu după multe zile, adunând toate, fiul mai tânăr, a plecat din țară într-o regiune îndepărtată, și acolo a risipit averea lui, trăind în cheltuieli excesive †.

15:14 Și cheltuind el totul, a venit o foamete aspră † în regiunea aceea; și el a început să ducă lipsă.

15:15 Și ducându-se, s-a alipit de unul din cetățenii regiunii aceleia; și el l-a trimis pe câmpurile lui să pască porcii.

15:16 Și dorea mult să-și umple pântecele lui cu roșcovele pe care le mâncau porcii, și nimeni nu i *le* dădea.

15:17 În sine însă revenind, zise, Câți angajați ‡ ai tatălui meu prisosesc de pâini, și eu de foame pier?

15:18 Ridicându-mă, voi merge la tatăl meu, și îi voi spune, Tată, am păcătuit împotriva cerului, și înaintea ta;

15:19 și nu mai sunt vrednic să fiu chemat fiul tău; fă-mă ca pe unul din angajații tăi.

15:20 Și ridicându-se, a venit la tatăl lui. Pe când însă el la distanță era, l-a văzut tatăl lui, și i s-au umplut măruntaiele de milă, și alergând a căzut pe gâtul lui, și l-a sărutat mult.

15:21 Și îi zise fiul, Tată, am păcătuit împotriva cerului, și înaintea ta; și nu mai sunt vrednic să fiu chemat fiul tău.

15:22 Zise însă tatăl către robii lui, Scoateți afară costumul cel mai bun, și îmbrăcați-l, și dați un inel în mâna lui, și sandale în picioare;

15:23 Și aducând vițelul cel îngrășat, înjunghiați-*l*, și mâncând să ne veselim;

15:24 căci acest fiu al meu mort era, și a înviat, și pierdut era, și a fost găsit. Și au început să se veselească.

15:25 Și era fiul lui cel mai mare la câmp; și cum venea el, apropiindu-se de casă, a auzit sunet de simfonie și hore;

15:26 și chemând la sine pe unul dintre slujitori, a întrebat ce sunt acestea.

15:27 Și el i-a zis, Fratele tău a venit; și a înjunghiat tatăl tău vițelul cel îngrășat, căci sănătos l-a primit.

15:28 Dar el s-a supărat, și nu voia să intre; atunci tatăl lui ieșind îl ruga.

15:29 Dar el, răspunzând, zise tatălui, Iată, de atâția ani îți slujesc ca un rob, și niciodată porunca *nu* ți-am călcat-*o*; și mie niciodată nu *mi*-ai dat un ied, ca *împreună* cu prietenii mei să mă veselesc;

15:30 Când însă fiul tău acesta (careți-a păpat ce aveai pentru a trăi cu prostituatele), a venit, ai înjunghiat pentru el vițelul cel îngrășat.

15:31 Dar el i-a zis, Copile, tu întotdeauna cu mine ești, și toate cele ale mele ale tale sunt.

15:32 Dar să ne veselim și să ne bucurăm trebuia, căci fratele tău acesta mort era, și a înviat, și pierdut era, și a fost găsit.

CAPITOLUL 16

Parabola administratorului nedrept

16:1 Și spuse și către ucenicii Lui, Era un om bogat, care avea un administrator; și acesta a fost acuzat înaintea lui cum că risipea avuțiile lui.

16:2 Și chemându-l, i-a zis, Ce-*i* aceasta ce aud despre tine? Prezintă bilanțul administrării tale, căci nu mai poți fi administrator.

16:3 Și zise în sine administratorul, Ce voi face, căci domnul meu retrage administrația de la mine? Să sap, nu sunt în stare; să cerșesc, mi-e rușine.

16:4 Cunosc ce voi face, ca atunci când voi fi transferat din administrație, să mă primească în casele lor.

16:5 Și chemând la sine, unul *câte unul*, pe fiecare dintre datornicii domnului lui, spuse celui dintâi, Cât datorezi domnului meu?

16:6 Și el zise, O sută de bați de untdelemn. Și el îi zise, Ia-ți factura †, și așezându-te, repede! scrie cincizeci.

16:7 Apoi altuia îi zise, Și tu, cât datorezi? Și el zise, O sută de cori de grâu. Și îi zise, Ia-ți factura, și scrie optzeci.

16:8 Și *l*-a aplaudat domnul pe administratorul cel nedrept căci iscusit acționase, Căci fiii veacului acestuia mai iscusiți decât fiii luminii în generația lor proprie sunt.

15:13 † numai aici; unii trad: destrăbălare
15:14 † puternică
15:17 ‡ oc, Lev 25:10, Iov 7:1, Luc 15:17, 19

16:6 † înscrisul

16:9 Și Eu vă spun, Faceți-vă prieteni din mamona nedreptății, ca, atunci când veți dispare †, să vă primească în corturile veșnice.

16:10 Cine e credincios în foarte puțin †, și în mult credincios este; și cine în foarte puțin e nedrept, și în mult nedrept este.

16:11 Dacă deci, în mamona cea nedreaptă credincioși n-ați fost, ce *e* adevărat, cine vă va încredința?

16:12 Și dacă în ce-*i* al altuia credincioși n-ați fost, ce-*i* al vostru cine vă va da?

16:13 Nici un servitor casnic *nu* poate la doi domni ca rob să slujească; căci fie, pe unul îl va urî, și pe celălalt îl va iubi; sau de unul se va alipi, și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți lui Dumnezeu să-i slujiți ca robi, și lui mamona.

Acuzarea fariseilor

16:14 Și au auzit toate acestea și fariseii, iubitori de bani fiind, și Îl luau în râs.

16:15 Și El le zise, Voi sunteți cei ce vă îndreptățiți pe voi înșivă înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce între oameni e înălțat, o urâciune înaintea lui Dumnezeu este.

16:16 Legea și profeții *au fost* până la Ioan; de atunci Împărăția lui Dumnezeu e evanghelizată, și fiecare spre ea dă asalt *pentru a intra*.

16:17 Mai ușor însă este ca cerul și pământul să treacă, decât din lege un singur semn diacritic să cadă.

16:18 Oricine *o* lasă † pe soția lui, și se căsătorește cu alta, comite adulter; și oricine, cu cea lăsată de un bărbat se căsătorește, comite adulter.

Bogatul și Lazăr

16:19 Și era un om bogat, și îmbrăcat în purpură și in subțire, se veselea în fiecare zi, în mod splendid.

16:20 Și era un om sărman, pe nume Lazăr, care era pus la poarta lui, plin de răni ulceroase,

16:21 și dorea mult să se sature cu fărâmiturile care cădeau de la masa bogatului; chiar și câinii venind, lingeau ulcerele lui.

16:22 Și a fost că a murit cel sărman, și el a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam. Și a murit și bogatul, și a fost înmormântat.

16:23 Și, în Hades, ridicându-*și* ochii lui, fiind în chinuri, a văzut pe Avraam de departe, și pe Lazăr în sânul lui.

16:24 Și el chemând, a zis, Părinte Avraam, ai milă de mine, și trimite pe Lazăr ca să-și înmoaie vârful degetului lui în apă, și să răcorească limba mea, căci mă chinuiesc în flacăra aceasta.

16:25 Zise însă Avraam, Copile, adu-ți aminte că tu ai primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, la fel, pe cele rele; iar acum, acesta e mângâiat, iar tu te chinuiești.

16:26 Și peste toate acestea, între noi și voi, o prăpastie mare e statornicită; așa încât, cei ce vor să treacă de pe această parte către voi, să nu poată, nici cei de acolo către noi să *nu* traverseze.

16:27 Și el zise, Te rog atunci pe tine, părinte, ca să-l trimiți în casa tatălui meu,

16:28 Căci am cinci frați, încât să-le atesteze, ca să nu vină și ei în locul acesta de chin.

16:29 I-a spus *însă* Avraam, Au pe Moise și pe profeți; să asculte de ei.

16:30 Dar el zise, Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre cei morți va merge la ei, se vor pocăi.

16:31 Și el i-a zis, Dacă de Moise și de profeți nu ascultă, nici dacă cineva din morți ar învia, *nu* vor fi convinși.

CAPITOLUL 17

Prilejuri de poticnire

17:1 Și a zis către ucenicii Lui, Imposibil este să nu vină prilejuri de poticnire; dar vai *de acela* prin care vin.

17:2 Ar fi avantajos pentru el dacă o piatră de moară de măgar s-ar lega în jurul gâtului lui, și ar fi aruncat în mare, decât ca să facă să se poticnească unul singur din micuții aceștia.

17:3 Fiți atenți la voi înșivă! Și dacă va păcătui împotriva ta fratele tău, mustră-l; și dacă se va pocăi, iartă-l.

17:4 Și dacă de șapte ori pe zi va păcătui împotriva ta, și de șapte ori pe zi se va întoarce, spunând, Mă pocăiesc, iartă-l.

17:5 Și au zis apostolii Domnului, Mărește-ne credința.

17:6 Și zise Domnul, Dacă ați avea credință cât un grăunte de mușt ar, ați spune sicomorului acestuia, Dezrădăcinează-te, și plantează-te în mare! și v-ar asculta.

17:7 Și cine dintre voi, un rob având, care ară sau paște oile, care venind de la câmp, *îi* va spune îndată ce a ajuns: – Apleacă-te la masă! –?

17:8 Din contră, nu-i va spune – Pregătește ceva să cinez; și încingându-te, slujește-mi până voi mânca și voi bea; și după acestea vei mânca și vei bea tu. –?

17:9 Oare mulțumire va datora robului aceluia fiindcă a făcut cele poruncite lui? Nu consider.

17:10 Așa și voi, când veți face toate cele poruncite vouă, spuneți că, Niște robi nefolositori suntem; căci ce eram datori să facem am făcut.

Cei zece leproși

17:11 Și a fost pe când mergea El spre Ierusalim, și El trecea prin mijlocul Samariei și Galileii.

17:12 Și intrând El într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbați leproși, care stăteau departe.

17:13 Și ei și-au ridicat glasul, spunând, Isuse, Îndrumătorule, ai milă de noi.

17:14 Și El văzându-*i*, le zise, Mergând, arătați-vă preoților! Și a fost că, pe când mergeau ei, au fost curățiți.

16:9 † aici variante de manuscrise
16:10 † cel mai mic lucru
16:18 † o izgonește, divorțează de

17:15 Și unul din ei, văzând că a fost vindecat, s-a întors, cu glas mare glorificând pe Dumnezeu.

17:16 Și a căzut cu fața la picioarele Lui, mulțumindu-I; și acesta era samaritean.

17:17 Și răspunzând Isus, a zis, Nu cei zece au fost curățiți? Dar cei nouă unde *sunt*?

17:18 Niciunul nu s-a găsit să se întoarcă să dea glorie lui Dumnezeu, în afară de străinul acesta?

17:19 Și i-a zis, Ridică-te *și* mergi. Credința ta te-a salvat.

Venirea Împărăției

17:20 Și fiind întrebat de farisei când vine Împărăția lui Dumnezeu, le-a răspuns și a zis, Nu vine Împărăția lui Dumnezeu în mod observabil.

17:21 Nici nu vor spune, Iată, aici; sau, Iată, acolo, căci iată, Împărăția lui Dumnezeu în mijlocul † vostru este.

17:22 Și a zis către ucenici, Vor veni zile când veți dori una din zilele Fiului Omului să vedeți, și nu veți vedea.

17:23 Și vă vor spune, Iată aici, sau, Iată acolo. Nu vă duceți, nici nu-*i* urmați!

17:24 Căci așa cum fulgerul – care sclipește dintr-un *capăt* de sub cer, până în celălalt *capăt* de sub cer – strălucește; tot așa va fi și Fiul Omului în ziua Lui.

17:25 Mai întâi însă trebuie ca El multe să sufere, și să fie respins de generația aceasta.

17:26 Și așa cum a avut loc în zilele lui Noe, tot astfel va fi și în zilele Fiului Omului,

17:27 mâncau, beau, se însurau, se măritau, până în ziua când a intrat Noe în arcă; și a venit potopul, și *i*-a pierdut pe toți.

17:28 Și la fel cum a avut loc în zilele lui Lot, mâncau, beau, cumpărau, vindeau, plantau, zideau;

17:29 dar în ziua când a ieșit Lot din Sodoma, a plouat cu foc și pucioasă din cer, și *i*-a pierdut pe toți.

17:30 Potrivit acestora va fi în ziua când Fiul Omului Se va descoperi.

17:31 În aceea zi, cel ce va fi pe acoperiș, iar bunurile lui în casă, să nu coboare să le ia; și cel ce *e* la câmp, tot așa, să nu se întoarcă spre cele dinapoi.

17:32 Amintiți-vă de soția lui Lot.

17:33 Oricine va căuta sufletul să-și salveze, îl va pierde; și oricine îl va pierde, îl va păstra în viață.

17:34 Vă spun, în aceea noapte vor fi doi într-un singur pat, unul va fi luat, și celălalt va fi lăsat;

17:35 două *femei* vor fi măcinând împreună, una va fi luată, și cealaltă va fi lăsată;

17:36 doi vor fi la câmp, unul va fi luat, și celălalt va fi lăsat.

17:37 Și răspunzând, Îi spun, Unde, Doamne? Și El le-a zis, Unde *va fi* trupul, acolo se vor aduna vulturii.

17:21 † în lăuntrul

CAPITOLUL 18

Parabola judecătorului nedrept

18:1 Și a spus și o parabolă pentru ei, cu privire la necesitatea ca mereu să se roage, și să nu se lase,

18:2 spunând, Un judecător era într-o cetate, de Dumnezeu ne având frică, și pe om ne respectând.

18:3 Și o văduvă era în cetatea aceea, și venea la el, spunând, Răzbună-mă față de împotrivitorul meu!

18:4 Și el nu a vrut pentru un timp, dar după aceea și-a zis în sine, Chiar dacă de Dumnezeu nu mi-e frică, și pe om nu-*l* respect,

18:5 fiindcă totuși îmi face supărare văduva aceasta, o voi răzbuna, ca să nu, la nesfârșit †, să vină să mă necăjească.

18:6 Și zise Domnul, Ascultați ceea ce judecătorul nedrept spune!

18:7 Iar Dumnezeu, oare nu va face răzbunare aleșilor Lui, care strigă către El zi și noapte, și e îndelung-răbdător față de ei?

18:8 Vă spun că va face dreptate acestora în curând. Dar, Fiul Omului când va veni, va găsi El credință pe pământ?

Parabola fariseului și a vameșului

18:9 Și a zis, de asemenea, pentru unii (cei ce se încredeau în ei înșiși, că sunt drepți, și *îi* disprețuiau pe ceilalți) parabola aceasta,

18:10 Doi oameni s-au suit la templu ca să se roage, unul fariseu, și celălalt perceptor de taxe.

18:11 Fariseul, stând în picioare, în sine acestea se ruga, Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt la fel ca ceilalți oameni, lacomi, nedrepți, adulteri, sau chiar ca acest perceptor de taxe.

18:12 Eu postesc de două ori pe săptămână †, dau zeciuială din toate câte dobândesc.

18:13 Și perceptorul de taxe, la distanță stând, nu voia nici ochii spre cer să-*i* ridice, ci se bătea peste pieptul lui, spunând, Dumnezeule, îndură-Te de mine, păcătosul!

18:14 Vă spun, acesta a coborât îndreptățit în casa lui, mai degrabă decât celălalt. Căci oricine se înalță pe sine va fi smerit; și cel ce se smerește pe sine va fi înălțat.

Isus și copilașii

18:15 Și aduceau la El și prunci, ca El să-*i* atingă; văzând însă, ucenicii, îi mustrau.

18:16 Dar Isus, chemându-i la Sine, zise, Lăsați copilașii să vină la Mine, și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este Împărăția lui Dumnezeu.

18:17 Adevărat vă spun, oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș, nicidecum nu va intra în ea.

18:5 † sau: fără sfârșit; sau: până la sfârșit
18:12 † până la sabat

Isus și bogatul

18:18 Și L-a întrebat un conducător, spunând, Învățătorule bun, ce să fac ca viața veșnică s-*o* moștenesc?

18:19 Dar îi zise Isus, De ce Îmi spui bun? Nimeni nu *e* bun, decât Unul singur, Dumnezeu.

18:20 Poruncile le știi, Să nu comiți adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești fals, onorează pe tatăl tău și pe mama ta.

18:21 Și el a zis, Toate acestea le-am ținut din tinerețea mea.

18:22 Și auzind acestea Isus, i-a zis, Încă unul îți lipsește, toate câte ai, vinde-*le* și împarte la sărmani, și vei avea un tezaur în ceruri; și vino, urmează-Mă!

18:23 El însă, auzind acestea, foarte întristat a devenit, fiindcă era foarte bogat.

18:24 Și văzându-l Isus atât de întristat devenind, zise, Cât de greu cei ce avuții au vor intra în Împărăția lui Dumnezeu!

18:25 Căci mai ușor este pentru o cămilă prin urechea acului să intre, decât un bogat în Împărăția lui Dumnezeu să intre.

18:26 Și au zis cei ce ascultau, Și cine poate fi salvat?

18:27 Iar El zise, Cele imposibile la oameni, posibile sunt la Dumnezeu.

18:28 Și zise Petru, Iată, noi am lăsat toate și Te-am urmat.

18:29 Și El le zise, Adevărat vă spun că, nimeni nu este care a lăsat casă, sau părinți, sau frați, sau soție, sau copii, pentru Împărăția lui Dumnezeu,

18:30 care să nu cumva să nu primească mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.

Al treilea anunț al morții și al învierii Sale

18:31 Și luând la Sine pe cei doisprezece, zise către ei, Iată, ne suim la Ierusalim, și se vor împlini toate cele scrise prin profeți despre Fiul Omului.

18:32 Căci va fi predat națiunilor, și va fi batjocorit, și va fi insultat, și va fi scuipat;

18:33 și biciuindu-L, Îl vor omorî; și în ziua a treia va învia.

18:34 Și ei nimic din acestea *n*-au înțeles; și era vorbirea aceasta ascunsă pentru ei, și nu cunoșteau cele spuse.

Vindecarea unui orb

18:35 Și a fost că, pe când Se apropia El de Ierihon, un orb ședea lângă cale, cerșind.

18:36 Și auzind mulțimea trecând, a întrebat ce este aceasta.

18:37 Și i-au spus că Isus Nazarineanul trece.

18:38 Și el a strigat, spunând, Isuse, Fiul lui David, ai milă de mine!

18:39 Și cei ce mergeau înainte îl mustrau ca să tacă; el însă mult mai mult striga, Fiul lui David, ai milă de mine!

18:40 Și oprindu-Se Isus, a poruncit să-l aducă la El; și apropiindu-se el, l-a întrebat,

18:41 spunând, Ce vrei să-ți fac? Și el zise, Doamne, ca să văd!

18:42 Și Isus îi zise, Vezi! Credința ta te-a salvat.

18:43 Și îndată a văzut; și Îl urma, glorificând pe Dumnezeu. Și tot poporul, văzând *aceasta*, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAPITOLUL 19

Isus la Zacheu

19:1 Și intrând, trecea prin Ierihon.

19:2 Și iată, un bărbat pe nume chemat Zacheu, și el era șef al perceptorilor de impozite, și acesta era bogat.

19:3 Și căuta să-*L* vadă pe Isus, cine este, și nu putea din cauza mulțimii, căci de statură era mic.

19:4 Și alergând înainte, s-a suit într-un sicomor, ca să-L vadă, fiindcă pe acolo urma să treacă.

19:5 Și cum a ajuns în locul acela, privind în sus, Isus l-a văzut, și a zis către el, Zachee, grăbește-te să cobori, căci astăzi în casa ta Îmi e necesar să rămân!

19:6 Și el, grăbindu-se, a coborât și L-a primit cu bucurie.

19:7 Și văzând *aceasta*, toți murmurau, spunând că, La un bărbat păcătos a intrat să găzduiască.

19:8 Dar, stând în picioare, Zacheu zise către Domnul, Iată, jumătate din averile mele, Doamne, *o* dau sărmanilor; și dacă cuiva ceva am extorcat, *îi* voi restitui împătrit.

19:9 Și zise către el Isus că, Astăzi salvarea în casa aceasta a avut loc, fiindcă și el fiu al lui Avraam este.

19:10 Căci a venit Fiul Omului ca să caute și să salveze ce era pierdut.

Parabola minelor

19:11 Și auzind ei acestea, continuând, El a zis o parabolă, fiindcă El era aproape de Ierusalim, și ei gândeau că îndată urma Împărăția lui Dumnezeu să se arate.

19:12 Zise deci, Un anumit om nobil a plecat într-o regiune îndepărtată, să-și primească o împărăție, și să se întoarcă.

19:13 Și chemând zece din robii lui personali, le-a dat zece mine, și a zis către ei, Faceți comerț până când vin.

19:14 Dar cetățenii lui îl urau, și au trimis o delegație după el, spunând, Nu vrem ca acesta să împărățească peste noi.

19:15 Și a avut loc la întoarcerea lui, după ce primise împărăția, și a zis să fie chemați la el robii aceia cărora le dăduse banii, ca să cunoască ce anume a câștigat fiecare prin comerț.

19:16 Și a venit cel dintâi, spunând, Doamne, mina ta a produs un surplus de zece mine.

19:17 Și el i-a zis, Bine, rob bun; pentru că în foarte puțin ai fost credincios, fie ca autoritate să ai peste zece cetăți.

19:18 Și a venit al doilea, spunând, Doamne, mina ta a produs un surplus de cinci mine.

19:19 Și a zis și acestuia, Și tu, fi peste cinci cetăți.

19:20 Și un altul a venit, spunând, Doamne, iată mina ta, pe care am păstrat-*o* învelită într-un ștergar;

19:21 căci mi-a fost frică de tine, fiindcă un om aspru ești, iei ce n-ai pus, și seceri ce n-ai semănat.

19:22 Și el i-a spus, Din gura ta te voi judeca, rob răufăcător. Știai că eu un om aspru sunt, luând ce n-am pus, și secerând ce n-am semănat;

19:23 și de ce n-ai dat argintul † mei la bursă †, și eu, venind, cu dobândă l-aș fi făcut †?

19:24 Și celor ce stăteau de față *le*-a zis, Luați de la el mina, și dați-*o* celui care zece mine are!

19:25 Și ei i-au zis, Doamne, el are zece mine.

19:26 Căci vă spun că, oricui are, *i* se va da; dar de la cel ce nu are, și ce are se va lua de la el.

19:27 Cât despre vrăjmașii mei, aceia care nu m-au vrut să împărățesc peste ei, aduceți-*i* aici și tăiați-*i* înaintea mea!

Intrarea în Ierusalim

19:28 Și zicând acestea, mergea înainte, suindu-Se la Ierusalim.

19:29 Și a avut loc, cum Se apropia de Betfaghe și de Betania, spre muntele cel numit al Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenicii Lui,

19:30 zicând, Mergeți în satul dinainte, în care intrând, veți găsi un măgăruș legat, pe care nimeni niciodată dintre oameni *nu* s-a așezat; dezlegându-l, aduceți-*l*.

19:31 Și dacă cineva vă întreabă, De ce-*l* dezlegați? așa îi veți spune că, Domnul lui nevoie are *de el*.

19:32 Și mergând cei trimiși, au găsit așa cum le zisese.

19:33 Și dezlegând ei măgărușul, au zis domnii lui către ei, De ce dezlegați măgărușul?

19:34 Și ei au zis, Domnul lui nevoie are *de el*.

19:35 Și l-au adus la Isus. Și aruncându-și propriile haine pe măgăruș, L-au așezat deasupra pe Isus.

19:36 Și mergând El, își așterneau hainele lor pe cale.

19:37 Și apropiindu-Se El deja de coborâșul Muntelui Măslinilor, a început toată mulțimea ucenicilor, bucurându-se, să-L laude pe Dumnezeu cu glas mare pentru toate lucrările de putere pe care le văzuseră,

19:38 spunând, Binecuvântat *e* Împăratul care vine în Numele Domnului! Pace în cer, și glorie în cele preaînalte!

19:39 Și unii dintre fariseii din mulțime au zis către El, Învățătorule, Mustră pe ucenicii Tăi!

19:40 Și El, răspunzând, le-a zis, Vă spun că, dacă aceștia vor tăcea, pietrele vor striga.

Isus plânge pentru Ierusalim

19:41 Și cum S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea,

19:42 spunând că, Dacă ai fi cunoscut și tu, măcar în această zi a ta, cele pentru pacea ta! Acum însă sunt ascunse de ochii tăi.

19:43 Căci vor veni zile peste tine, când vor înfășura vrăjmașii tăi o palisadă de asediu asupra ta, și te vor încercui, și te vor strânge din toate părțile.

19:44 și te vor face una cu pământul, și pe copiii tăi din *mijlocul* tău; și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că n-ai cunoscut vremea cercetării tale.

19:45 Și intrând în templu, a început să-*i* scoată afară pe cei care vindeau în el și cumpărau,

19:46 spunându-le, Este scris, Casa Mea o casă de rugăciune este, dar voi ați făcut din ea o peșteră de tâlhari.

19:47 Și † dădea învățătură zi de zi în templu. Dar preoții de seamă și cărturarii căutau să-L omoare, și fruntașii poporului;

19:48 și nu găseau ce să facă, căci tot poporul era ca lipit de El, ascultându-*L*.

CAPITOLUL 20

Autoritatea lui Isus

20:1 Și a fost într-una din zilele acelea, pe când învăța El poporul în templu, și evangheliza, au venit deodată preoții și cărturarii, *împreună* cu bătrânii,

20:2 și au zis către El, spunând, Zi-ne! cu ce autoritate acestea le faci? sau cine este Cel care Ți-a dat autoritatea aceasta?

20:3 Și răspunzând, zise către ei, Vă voi întreba și Eu un singur lucru, și să-Mi ziceți,

20:4 Botezul lui Ioan din cer era, sau de la oameni?

20:5 Și ei calculau în sinea lor, spunând că, Dacă vom zice, Din cer, va spune, Așadar de ce atunci nu ați crezut în el?

20:6 Iar dacă vom zice, De la oameni, tot poporul ne va omorî cu pietre, căci sunt convinși că Ioan era profet.

20:7 Și au răspuns, Nu știm de unde.

20:8 Și Isus le-a zis, Nici Eu *nu* vă spun cu ce autoritate acestea le fac.

Parabola viticultorilor

20:9 Și a început către popor să spună parabola aceasta, Un om a plantat o vie, și a încredințat-o unor viticultori, și a plecat din țară pentru mult timp.

20:10 Și, în sezon †, a trimis la viticultori un rob, ca din rodul viei să-i dea. Dar viticultorii, bătându-l, l-au trimis înapoi fără nimic.

20:11 Și a continuat să trimită un alt rob; ei însă, și pe acela bătându-*l* și dezonorându-*l*, *l*-au trimis înapoi fără nimic.

20:12 Și a continuat să trimită un al treilea; ei însă, și pe acesta, rănindu-*l*, *l*-au scos afară.

19:23 † banii
19:23 † bursa de tranzacții financiare; lit: „masa”, aducă „masa schimbătorilor de bani” Mat 19:45
19:23 † obținut

19:47 † lit: era învățând
20:10 † la vreme

20:13 Și zise domnul viei, Ce să fac? *Îl* voi trimite pe fiul meu cel preaiubit; poate că, pe acesta văzându-*l*, vor arăta respect.
20:14 Văzându-l însă, viticultorii au plănuit între ei, spunând, Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm, ca a noastră să devină moștenirea.
20:15 Și scoțându-l afară din vie, *l*-au omorât. Deci ce le va face domnul viei?
20:16 Va veni și-*i* va da pieirii pe viticultorii aceia, și va da via altora. Și auzind, ei au zis, Să nu fie!
20:17 Dar El, privindu-i, a zis, Ce este atunci lucrul acesta care e scris, Piatra pe care au lepădat-*o* ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului?
20:18 Oricine va cădea pe această piatră va fi sfărâmat, și peste oricine peste care va cădea *ea*, îl va spulbera.
20:19 Și căutau preoții de seamă și cărturarii să pună pe El mâinile în acea oră, dar le-a fost frică; căci au cunoscut că despre ei parabola aceasta o zisese.

Tributul datorat Cezarului

20:20 Și urmărindu-L, au trimis spioni, prefăcând-se că ei înșiși sunt drepți, ca să-L prindă cu vorba, pentru ca să-L predea magistraturii și autorității guvernatorului.
20:21 Și L-au întrebat, spunând, Învățătorule, știm că în mod corect vorbești și înveți, și nu cauți la înfățișare, ci în adevăr calea lui Dumnezeu *o* înveți,
20:22 Se cuvine pentru noi Cezarului tribut să-*i* dăm, sau nu?
20:23 Dar El văzând bine a lor viclenie, a zis către ei, De ce Mă ispitiți?
20:24 Arătați-Mi un dinar. Al cui chip are și inscripție? Și ei răspunzând, au zis, Ale Cezarului.
20:25 Și El le-a zis, Restituiți deci cele ale Cezarului, Cezarului, și cele ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.
20:26 Și nu au fost în stare să-L prindă cu vorba înaintea poporului; și, minunându-se de răspunsul Lui, au tăcut.

Despre înviere

20:27 Și venind unii dintre saducheii, cei ce vorbesc împotriva învierii, *zicând* că nu este, L-au întrebat,
20:28 spunând, Învățătorule, Moise ne-a scris, Dacă cuiva fratele *îi* moare, având soție, și acela fără copii moare, ca să-*i* ia fratele lui soția, și să-*i* ridice sămânță † fratelui lui.
20:29 Deci șapte frați erau, și cel dintâi, luând o femeie, a murit fără copii.
20:30 Și a luat al doilea femeia, și el a murit fără copii;
20:31 și al treilea a luat-o; și tot așa, și cei șapte; și nu au lăsat copii, și au murit;
20:32 și la urma tuturor, a murit și femeia.
20:33 Deci la înviere, căruia din ei *îi* va fi soție? Căci cei șapte au avut-o de soție.

20:28 † posteritate

20:34 Și răspunzând le-a zis Isus, Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită,
20:35 dar cei socotiți vrednici ca veacul acela să-*l* dobândească și *să dobândească* învierea celor dintre morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită;
20:36 căci nici să moară nu mai pot, căci exact ca îngerii sunt și fii sunt ai lui Dumnezeu, fii ai învierii fiind.
20:37 Dar că înviază morții, și Moise a arătat în *textul despre* rug, după cum spune, Domnul Dumnezeul lui Avraam, și Dumnezeul lui Isaac, și Dumnezeul lui Iacov.
20:38 Dar Dumnezeu nu este al celor morți, ci al celor vii, căci toți pentru El sunt vii.
20:39 Și răspunzând, unii dintre cărturari au zis, Învățătorule, bine ai zis.
20:40 Și nu mai îndrăzneau să-L întrebe nimic.

Al cui fiu este Hristosul

20:41 Și a zis către ei, Cum spun ei că Hristosul fiul lui David este,
20:42 iar el, David, spune în Cartea Psalmilor, A zis Domnului Domnul meu, Șezi la dreapta Mea,
20:43 până voi pune pe vrăjmașii Tăi ca așternut al picioarelor Tale?
20:44 David deci Domn Îl cheamă; și cum fiul lui este El?
20:45 Și pe când asculta tot poporul, zise ucenicilor Lui,
20:46 Păziți-vă de cărturari, cărora le place să umble în haine lungi, și *le* plac saluturile în piețe, și scaunele de seamă în sinagogi, și primele locuri la ospețe,
20:47 care devorează casele văduvelor, și de ochii lumii, îndelung se roagă. Aceștia vor primi mai aspră judecată.

CAPITOLUL 21

Văduva sărmană

21:1 Și ridicându-Și privirea a văzut pe cei bogați aruncându-și darurile lor în vistierie.
21:2 Și a văzut și o văduvă nevoiașă aruncând acolo doi bănuți.
21:3 Și a zis, În adevăr, vă spun că văduva cea sărmană, aceasta mai mult decât toți a aruncat;
21:4 căci toți aceștia din prisosul lor au aruncat în *cutia* darurilor lui Dumnezeu, dar ea, din lipsa ei, toată subzistența pe care o avea a aruncat-*o*.

Dărâmarea Ierusalimului și semnele sfârșitului

21:5 Și pe când unii vorbeau despre templu, că, *cu* pietre frumoase și *cu* daruri consacrate era împodobit, El a zis,
21:6 Cât despre acestea pe care le priviți, vor veni zile în care nu va fi lăsată piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată.
21:7 Și L-au întrebat, spunând, Învățătorule, când deci vor fi acestea, și care *e* semnul când acestea vor urma să aibă loc?

21:8 Și El zise, Luați seama să nu fiți înșelați, căci mulți vor veni în Numele Meu, spunând că, Eu sunt! și *zicând*, Vremea s-a apropiat! Deci să nu vă duceți după ei!

21:9 Și, când veți auzi de războaie și de tulburări, să nu vă înspăimântați, căci trebuie ca acestea să aibă loc întâi, dar nu *e* îndată sfârșitul.

21:10 Apoi le zise, Se va ridica națiune peste † națiune, și împărăție peste împărăție;

21:11 și cutremure mari în diferite locuri, și foameți † și ciume † vor fi; *lucruri* înfricoșătoare cât și semne din cer – mari – vor fi.

21:12 Dar înainte de toate acestea vor pune pe voi mâinile lor, și *vă* vor persecuta, predându-vă în sinagogi, și *în* închisori, ducându-*vă* la împărați și *la* guvernatori datorită Numelui Meu;

21:13 dar aceasta va conduce lucrurile pentru voi spre mărturie.

21:14 Puneți-vă deci în inimile voastre să nu cugetați mai dinainte răspunsul vostru de apărare,

21:15 Căci Eu vă voi da o gură și o înțelepciune căreia nu-*i* vor putea răspunde în contradictoriu, nici rezista toți împotrivitorii voștri.

21:16 Dar veți fi predați și de părinți, și *de* frați, și *de* rude, și *de* prieteni, și vor omorî *pe unii* din voi,

21:17 și veți fi urâți de toți pentru Numele Meu.

21:18 Și un păr de pe capul vostru nicidecum nu va pieri.

21:19 Prin răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

21:20 Iar când veți vedea că e înconjurată de armate *cetatea* Ierusalim, atunci să cunoașteți că s-a apropiat pustiirea ei †.

21:21 Atunci cei din Iudeea să fugă în munți, și cei din mijlocul ei să plece afară, și cei din ținuturile *ei* să nu intre în ea.

21:22 Căci zile de răzbunare sunt acestea, ca să se împlinească toate cele scrise.

21:23 Vai însă de cele în burtă având †, și de cele ce alăptează în acele zile, căci va fi constrângere † mare pe pământ †, și urgie asupra poporului acestuia.

21:24 Și vor cădea prin tăișul † sabiei, și vor fi duși captivi în toate națiunile; și Ierusalimul va fi călcat în picioare de națiuni, până se vor împlini vremurile națiunilor.

Venirea Fiului Omului

21:25 Și vor fi semne în soare și lună și stele, și pe pământ necaz națiunilor, în perplexitatea vuietului mării și clătinării *ei*.

21:26 Dându-și sufletul oamenii de frică și în așteptarea celor ce vor surveni asupra pământului locuit, căci puterile cerurilor vor fi clătinate.

21:27 Și atunci *Îl* vor vedea pe Fiul Omului venind în nor cu putere și glorie mare.

21:28 Dar când vor începe acestea să aibă loc, săriți în picioare și ridicați-vă capetele, fiindcă se apropie răscumpărarea voastră.

Parabola smochinului

21:29 Și a zis o parabolă pentru ei, Iată smochinul și toți copacii;

21:30 când înfrunzesc deja, văzând, de la voi înșivă cunoașteți că deja aproape vara este.

21:31 Așa și voi, când veți vedea acestea având loc, să cunoașteți că aproape este Împărăția lui Dumnezeu.

21:32 Adevărat vă spun că nicidecum nu va trece generația aceasta până când toate *acestea nu* vor avea loc.

Îndemn la veghere

21:33 Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nicidecum nu vor trece.

21:34 Luați aminte dar la voi înșivă, ca nu cumva să vi se îngreuieze inimile de îmbuibare, și beție, și *de* îngrijorările lucrurilor acestei vieți, și pe neașteptate, peste voi, să vină ziua aceea.

21:35 Căci precum un laț va surveni peste toți cei ce sunt așezați pe fața întregului pământ.

21:36 Nu dormiți deci, în orice vreme implorând, ca să fiți găsiți demni de a scăpa de toate cele ce urmează să aibă loc, și să vă țineți înaintea Fiului Omului.

21:37 Și era în timpul zilelor în templu învățând, și în timpul nopților ieșea, înnoptând în muntele chemat al Măslinilor.

21:38 Și tot poporul se scula în zori venind la El în templu, să-L asculte.

CAPITOLUL 22

Sfat împotriva lui Isus

22:1 Se apropia dar sărbătoarea azimelor, cea chemată Paște.

22:2 Și căutau marii preoți și cărturarii în ce fel să-I ia viața ‡, căci le era frică de popor.

22:3 Intră dar Satana în Iuda, cel chemat Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

22:4 Și ducându-se discută cu marii preoți și comandanții, despre cum să-L predea lor.

22:5 Și *ei* se bucurară și convenină să-i dea bani.

22:6 Și *el* încuviință; și căuta o ocazie potrivită ca să li-L predea fără știrea mulțimii.

21:10 † contra
21:11 † pluralul lui foamete
21:11 † epidemii
21:20 † aici și în versetul următor: cetatea Ierusalimului
21:23 † însărcinate
21:23 † necesitate
21:23 † unii traduc: necaz mare în țară
21:24 † lit: gura

22:2 ‡ 7 oc, Gen 4:15, Mat 2:16

Sărbătorirea Paștelui

22:7 Veni dar ziua Azimelor, în care trebuia jertfit paștele.

22:8 Și a trimis pe Petru și *pe* Ioan, zicând, Ducându-vă, pregătiți-ne paștele, ca să mâncăm.

22:9 Ei dar I-au zis, Unde vrei să pregătim?

22:10 El dar le zise, Iată, intrând voi în cetate, veți întâlni voi un om, un ulcior cu apă purtând; urmați-l în casa în care intră.

22:11 Și veți spune stăpânului casei, Îți spune Învățătorul, Unde este camera de oaspeți unde paștele cu ucenicii Mei voi mânca?

22:12 Și el vă va arăta o cameră de sus mare, așternută, acolo pregătiți.

22:13 Și ducându-se, au găsit așa cum le spusese; și au pregătit paștele.

22:14 Și când a venit ora, El S-a aplecat stând la masă, și cei doisprezece apostoli *împreună* cu El.

22:15 Și El a zis către ei, Cu mare dorință am dorit acest paște să-*l* mănânc cu voi înaintea suferinței Mele.

22:16 Căci vă spun că, mai mult nicidecum nu voi mai mânca din el până când va fi împlinit în împărăția lui Dumnezeu.

22:17 Și primind un pahar, a mulțumit, zicând, Luați aceasta, și împărțiți între voi.

22:18 Căci vă spun că, nicidecum nu voi mai bea din produsul viței, până când împărăția lui Dumnezeu va fi venit.

Instituirea Cinei Domnului

22:19 Și luând o pâine, după ce a mulțumit, a frânt-*o*, și le-a dat, spunând, Acesta este trupul Meu, care pentru voi se dă; aceasta să faceți spre a Mea amintire.

22:20 La fel și paharul, după cină, spunând, Acest pahar *e* noul legământ în sângele Meu, care pentru voi se varsă.

Descoperirea trădătorului

22:21 Dar iată, mâna celui care Mă predă *e* cu Mine la masă.

22:22 Și în adevăr Fiul Omului merge după cum a fost hotărât; însă vai de omul acela prin care e predat.

22:23 Și ei au început să se întrebe unul pe altul care deci să fie dintre ei cel care aceasta urma s-*o* facă.

Cine este cel mai mare

22:24 Și a avut loc și o ceartă între ei, *Despre* acela care, dintre ei, să fie considerat mai mare.

22:25 El însă le zise, Împărații națiunilor domnesc peste ele, și cei ce exercită autoritate asupra lor, binefăcători sunt chemați.

22:26 Voi însă nu așa *să fiți*! ci cel mai mare între voi, să fie ca cel mai tânăr; și cel ce conduce, ca cel ce slujește.

22:27 Căci cine *e* mai mare, cel ce stă întins la masă, sau cel ce slujește? Nu cel ce stă întins la masă? Eu însă sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

22:28 Voi însă sunteți cei ce ați rămas cu Mine în încercările Mele.

22:29 Și Eu rânduiesc pentru voi așa cum a rânduit pentru Mine Tatăl Meu, o împărăție,

22:30 ca să mâncați și să beți la masa Mea în împărăția Mea, și veți ședea pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

Înștiințarea lui Petru

22:31 Și zise Domnul, Simone, Simone, iată, Satana a cerut ca voi *toți* să fiți cernuți ca grâul.

22:32 Eu însă am implorat pentru tine, ca să nu înceteze să funcționeze † credința ta, și tu, atunci când te vei fi întors, să întărești pe frații tăi.

22:33 El însă Îi zise, Doamne, cu Tine sunt gata și în închisoare și la moarte să merg.

22:34 Și El zise, Îți spun Petru, nicidecum nu va cânta † astăzi cocoșul, mai înainte ca de trei ori să te lepezi *de Mine*, că nu Mă cunoști.

22:35 Și le zise, Când v-am trimis fără pungă și traistă și sandale, oare de ceva ați dus lipsă? Și ei au zis, De nimic.

22:36 El le zise, Dar acum cel ce are o pungă, s-*o* ia, la fel și traista. Și cel ce nu are să-*și* vândă haina lui, și să-*și* cumpere sabie.

22:37 Căci vă spun că, Încă acest lucru care e scris trebuie să se împlinească în Mine, cel *spunând*, Și printre cei fără de lege a fost socotit. Căci și cele despre Mine un sfârșit au.

22:38 Și ei au zis, Doamne, iată săbii aici, două. Și El le zise, Destul este.

Rugăciunea de pe munte

22:39 Și ieșind, a mers ca de obicei în Muntele Măslinilor; și au mers după El și ucenicii Lui.

22:40 Și ajungând în *acel* loc, le-a zis, Rugați-vă ca să nu intrați în ispită †.

22:41 Și El S-a îndepărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, și așezându-Se în genunchi Se ruga,

22:42 spunând, Tată, dacă vrei îndepărtează paharul acesta de la Mine; însă nu voia Mea, ci a Ta să se facă.

22:43 Și I se arată un înger din cer, întărindu-L.

22:44 Și fiind în agonie, mai intens Se ruga. Și a devenit sudoarea Lui ca niște cheaguri de sânge scurgându-se pe pământ.

22:45 Și ridicându-Se din rugăciune, venind la ucenicii Lui, îi găsi dormind de întristare.

22:46 Și le zise, De ce dormiți? Trezindu-vă, rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

Arestarea lui Isus

22:47 Și pe când vorbea El, iată, o mulțime, și cel chemat

22:32 † a nu mai funcționa, a se deregla, a se strica, a se sfârși, a fie distrus
22:34 † va chema
22:40 † sau: încercare

Iuda, unul dintre cei doisprezece, mergea înaintea lor, și s-a apropiat de Isus pentru a-L săruta.

22:48 Isus îi zise, Iuda cu o sărutare pe Fiul Omului Îl predai?

22:49 Și văzând, cei ce în jurul Lui erau, I-au zis, Doamne, oare să lovim cu sabia?

22:50 Și lovi unul, pe unul dintre ei, slujitorul marelui preot, și i-a amputat urechea dreaptă.

22:51 Și răspunzând Isus zise, Lăsați, până aici. Și atingând urechea lui, l-a vindecat.

22:52 Și zise Isus către cei ce veniseră împotriva Lui, marilor preoții și comandanților templului și bătrânilor, Ca împotriva unui tâlhar ați ieșit, cu săbii și ciomege?

22:53 În fiecare zi fiind Eu cu voi în templu, nu ați întins mâinile împotriva Mea. Dar aceasta este a voastră oră, și autoritatea întunericului.

Tăgăduirea lui Petru

22:54 Și apucându-L, L-au dus, și L-au băgat în casa marelui preot. Și Petru *îi* urma de departe.

22:55 Și aprinzând un foc în mijlocul curții și așezându-se împreună ei, s-a așezat Petru în mijlocul lor.

22:56 Și văzându-l o slujnică oarecare, stând la foc, și privind țintă la el, zise, Și acesta cu El era.

22:57 El însă L-a renegat, spunând, Femeie, nu-L cunosc.

22:58 Și după puțin *timp*, un altul văzându-l, spuse, Și tu dintre ei ești. Dar Petru zise, Omule, nu sunt.

22:59 Și trecând cam o oră, un altul oarecare susținea cu tărie, spunând, În adevăr, și acesta cu El era, căci de asemenea, galileean este.

22:60 Zise dar Petru, Omule, nu știu ce spui. Și îndată, când încă vorbea el, a cântat † cocoșul.

22:61 Și întorcându-Se Domnul *l*-a privi pe Petru. Și și-a amintit Petru cuvântul Domnului, cum îi zisese, Înainte ca, cocoșul să cânte †, te vei lepăda de tot de Mine de trei ori.

22:62 Și ieșind afară, Petru a plâns amar.

Isus batjocorit

22:63 Și bărbații care *Îl* țineau legat pe Isus, Îl batjocoreau, bătându-*L*.

22:64 Și Îi acopereau *ochii*, și-L băteau peste a Lui față, și Îl întrebau, spunând, Profetizează, cine este cel ce Te-a lovit?

22:65 Și alte multe înjurând spuneau la adresa Lui.

Isus înaintea sinedriului

22:66 Și cum s-a făcut ziuă, s-a adunat sfatul bătrânilor poporului, preoții de seamă și cărturarii, și L-au dus în sinedriul lor, spunând,

22:67 Dacă Tu ești Hristosul, zi-ne! Și El le-a zis, Dacă vă voi zice, nicidecum nu veți crede;

22:68 și dacă, de asemenea, *vă* voi întreba, nicidecum nu-Mi veți răspunde, nici nu *Îmi* veți da drumul.

22:69 De acum va fi Fiul Omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu.

22:70 Și au zis toți, Tu deci ești Fiul lui Dumnezeu? Și El către ei a spus, Voi *înșivă* spuneți că Eu sunt.

22:71 Și ei au zis, Ce nevoie mai avem de mărturie? Căci noi înșine am auzit-*o* din gura Lui.

CAPITOLUL 23

Isus înaintea lui Pilat

23:1 Și ridicându-se toată mulțimea lor, L-au dus la Pilat.

23:2 Și au început să-L acuze, spunând, Pe Acesta L-am găsit pervertind națiunea, și oprind ca Cezarului tributul să-*i* fie dat, spunând despre Sine că Hristos împăratul este.

23:3 Și Pilat L-a întrebat, spunând, Tu ești Împăratul iudeilor? Și El, răspunzându-i, spuse, Tu *însuți o* spui.

23:4 Și Pilat zise către preoții de seamă și *către* mulțimi, Nu găsesc nici o vină în Omul Acesta.

23:5 Ei însă insistau cu forță spunând că, Stârnește poporul, învățând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici.

23:6 Dar Pilat, auzind de Galileea, întrebă dacă Omul este galileean.

23:7 Și realizând că sub autoritatea lui Irod este, L-a trimis la Irod, *care* se afla și el în Ierusalim în acele zile.

Isus înaintea lui Irod

23:8 Și Irod, văzând pe Isus, s-a bucurat foarte mult, căci † dorea de mult să-L vadă, fiindcă auzise multe despre El; și spera vreun semn să vadă, prin El având loc.

23:9 Și L-a chestionat prin cuvinte multe, dar El nimic nu i-a răspuns.

23:10 Și se țineau *acolo* preoții de seamă și cărturarii cu vehemență acuzându-L.

23:11 Și disprețuindu-L Irod, *împreună* cu ostașii lui, și batjocorindu-*L*, îmbrăcându-L cu o haină strălucitoare, L-a trimis înapoi la Pilat.

23:12 Și au devenit prieteni, și Pilat, și Irod, în acea zi, între ei, căci înainte în vrăjmășie erau între ei.

Condamnarea lui Isus

23:13 Pilat dar, convocându-*i* pe marii preoți, și pe conducători, și pe popor,

23:14 zise către ei, Mi-ați adus pe Omul Acesta ca pe unul care abate poporul. Și, iată, eu, înaintea voastră cercetându-*L*, nimic nu am găsit în Omul Acesta, vreo vină din cele de care aduceți acuzație împotriva Lui.

23:15 Și nici Irod, căci v-am trimis la el; și, iată, nimic vrednic de moarte *nu* a fost înfăptuit de El.

22:60 † chemă
22:61 † să cheme

23:8 † lit: era dorind

23:16 Pedepsindu-*L* deci, Îl voi elibera.

23:17 (Și obligație avea să le elibereze la sărbătoare pe unul.)

23:18 Dar ei au strigat în masă, spunând, Ia-L pe Acesta și eliberează-ne pe Baraba;

23:19 care era, pentru o anumită răscoală care avusese loc în cetate, și *pentru* omor, *era* aruncat în închisoare.

23:20 Așadar din nou Pilat *li* s-a adresat, dorind să-*L* elibereze pe Isus.

23:21 Dar ei strigau, spunând, Crucifică! Crucifică-L!

23:22 Și a treia *oară* zise către ei, Pentru că ce rău a făcut Acesta? Nici o vină de moarte *nu* am găsit în El. Pedepsindu-*L* deci Îl voi elibera!

23:23 Dar ei au făcut presiune cu strigăte puternice, cerând ca El să fie crucificat. Și s-au impus prin forță strigătele lor și ale preoților de seamă.

23:24 Și Pilat a hotărât să fie împlinită cererea lor.

23:25 Și le-a eliberat pe cel care pentru răscoală și omor fusese aruncat în închisoare, pe care-l cereau *ei*, și pe Isus L-a predat în voia lor.

Răstignirea

23:26 Și cum Îl duceau, apucând pe Simon, un cirenean, care venea de la câmp, au pus asupra lui crucea, ca s-o ducă în urma lui Isus.

23:27 Și Îl urma o mare mulțime de popor și femei, care de asemenea, se băteau în piept și Îl jeleau.

23:28 Și întorcându-Se spre ele, Isus a zis, Fiice ale Ierusalimului, nu plângeți pntru Mine. Ci pentru voi înșivă plângeți, și pentru copiii voștri;

23:29 căci, iată, vin zile în care vor spune, Ferice de cele sterile, și *de* pântecele care n-au născut, și *de* sânii care n-au alăptat.

23:30 Atunci vor începe să spună munților, Cădeți peste noi, și dealurilor, Acoperiți-ne!

23:31 Căci dacă cu lemnul umed acestea le fac ei, cu cel uscat ce se va întâmpla?

23:32 Și erau duși și alți doi răufăcători *împreună* cu El, ca să li se ia viața.

23:33 Și când au ajuns la locul chemat Craniul, Acolo L-au crucificat, pe El și pe răufăcători, pe unul la dreapta, și unul la stânga.

23:34 Și Isus spunea, Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac. Și împărțind hainele Lui, au tras la sorți.

23:35 Și stătea poporul privind. Și luau în râs și conducătorii împreună cu ei, spunând, Pe alții i-a salvat, să Se salveze pe Sine, dacă Acesta este Hristosul, Alesul lui Dumnezeu.

23:36 Și își băteau joc de El și ostașii, apropiindu-se, și oțet dându-I,

23:37 și spunând, Dacă Tu ești Împăratul iudeilor, salvează-Te pe Tine Însuți!

23:38 Era dar și o inscripție scrisă deasupra Lui cu litere grecești, și latinești †, și evreiești †, Acesta este împăratul iudeilor.

23:39 Și unul din răufăcătorii spânzurați a blasfemiat împotriva Lui, spunând, Dacă Tu ești Hristosul, salvează-Te pe Tine și pe noi.

23:40 Și răspunzând celălalt l-a mustrat, spunând, Nu ți-e frică de Dumnezeu? căci sub aceeași judecată ești!

23:41 Și noi în adevăr pe drept, căci potrivit cu ce am practicat, primim; Acesta însă nimic nepotrivit nu a practicat.

23:42 Și *I*-a spus lui Isus, Amintește-ți de mine, Doamne, când vei veni în împărăția Ta.

23:43 Și i-a zis Isus, Adevărat îți spun, Astăzi cu Mine vei fi în paradis.

Moartea lui Isus

23:44 Și era cam pe la ora a șasea, și întuneric s-a făcut peste tot pământul † până la ora a noua.

23:45 Și s-a întunecat soarele, și s-a despicat perdeaua templului prin mijloc.

23:46 Și chemând cu glas mare Isus, zise, Tată, în mâinile Tale încredințez duhul Meu. Și acestea zicând, Și-a dat suflarea.

23:47 Și văzând centurionul ce s-a întâmplat, a glorificat pe Dumnezeu, spunând, Cu adevărat, Omul Acesta drept era.

23:48 Și toate mulțimile care veniseră împreună la privelișteа aceasta, văzând cele întâmplate, bătându-se în piept se întorceau.

23:49 Și stăteau toți cunoscuții Lui departe, și femeile care-L urmaseră din Galileea, privind acestea.

Înmormântarea lui Isus

23:50 Și iată, un bărbat cu numele Iosif, un consilier, fiind un bărbat bun și drept,

23:51 (acesta nu fusese de acord cu hotărârea † și cu fapta lor), din Arimateea, o cetate a iudeilor, și care aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu,

23:52 acesta, s-a apropiat de Pilat, ca să ceară trupul lui Isus.

23:53 Și, coborându-L, L-a înfășurat în pânză de in, și L-a pus într-un mormânt săpat în stâncă, unde nu fusese niciodată nimeni pus.

23:54 Și era ziua Pregătirii, și *spre* sabat se lumina.

23:55 Și urmăreau îndeaproape și femeile (care † veniseră împreună cu El din Galileea), ca să vadă mormântul, și cum a fost pus trupul Lui.

23:56 Și întorcându-se, au pregătit miresme și mirуri. Și în sabat s-au odihnit, după poruncă.

23:38 † Iesus Rex Iudaeorum
23:38 † Yeshua Melekh HaYehudim: יֵשׁוּעַ מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים
23:44 † sau: toată țara
23:51 † sfatul
23:55 † lit: erau venite împreună cu El

CAPITOLUL 24

Învierea lui Isus

24:1 Dar în întâia *zi* a săptămânii †, în revărsatul zorilor foarte devreme †, ele au venit la mormânt, aducând miresmele pe care le pregătiseră, și alte *împreună* cu ele †.

24:2 Și au găsit piatra rostogolită de la mormânt.

24:3 Și intrând, n-au găsit trupul Domnului Isus.

24:4 Și a fost, pe când nedumerite erau ele despre aceasta, că iată, doi bărbați au stat deodată lângă ele în veșminte sclipitoare.

24:5 Și înfricoșate devenind ele, și plecându-și fețele la pământ, ei au zis către ele, De ce căutați pe Cel viu printre cei morți?

24:6 Nu este aici, ci a înviat. Amintiți-vă cum v-a vorbit, pe când era încă în Galileea,

24:7 spunând că, Trebuie ca Fiul Omului să fie predat în mâinile oamenilor păcătoși, și să fie crucificat, și a treia zi să învieze.

24:8 Și ele și-au adus aminte de spusele Lui.

24:9 Și întorcându-se de la mormânt, au dat de știre toate acestea celor unsprezece, și tuturor celorlalți.

24:10 Și erau, Maria Magdalena, și Ioana, și Maria a lui Iacov †, și celelalte *împreună* cu ele, care spuneau către apostoli acestea.

24:11 Și păreau înaintea lor ca o aiurare spusele lor, și nu le credeau.

24:12 Dar Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt, și plecându-se, a văzut fâșiile de pânză zăcând singure, și a plecat la el *acasă*, minunându-se de cele petrecute.

Isus pe drumul spre Emaus

24:13 Și, iată, doi dintre ei † mergeau în aceeași zi spre un sat, la o distanță de șaizeci de stadii † de Ierusalim, al cărui nume *era* Emaus;

24:14 și ei vorbeau între ei despre toate acestea care se petrecuseră.

24:15 Și a fost, pe când vorbeau ei, și discutau, că Însuși Isus, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei.

24:16 Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L recunoască.

24:17 Și zise către ei, Ce *sunt* cuvintele acestea pe care le schimbați între voi pe când mergeți, și sunteți posomorâți?

24:18 Și răspunzând, unul al cărui nume *era* Cleopa, zise către El, Tu *ești* singurul străin † în Ierusalim, și nu cunoști cele petrecute în el în zilele acestea?

24:19 Și El le zise, Ce *anume*? Și ei I-au zis, Cele despre Isus Nazarineanul, care era un bărbat profet puternic în faptă și cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor,

24:20 și cum L-au predat, preoții de seamă și conducătorii noștri, ca să fie condamnat la moarte, și L-au crucificat.

24:21 Noi însă speram că El este Cel ce avea să răscumpere pe Israel; dar iată, cu toate acestea, în această a treia zi am ajuns † astăzi de când s-au petrecut acestea.

24:22 Ba încă niște femei de-ale noastre ne-au uimit, ducându-se dis-de-dimineață la mormânt;

24:23 și ne găsind trupul Lui, au venit spunând că și o vedenie de îngeri au văzut, care spuneau că El este viu.

24:24 Și au mers unii din cei *împreună* cu noi la mormânt, și au găsit așa cum și femeile au zis, dar pe El nu *L*-au văzut.

24:25 Și El zise către ei, O, nepricepuților și înceți *la* † inimă ca să credeți în toate câte au spus profeții.

24:26 Oare nu acestea trebuia să *le* sufere Hristosul, și Să intre în gloria Lui?

24:27 Și începând de la Moise, și de la toți profeții, le-a explicat în toate Scripturile cele cu privire la Sine.

24:28 Și s-au apropiat de satul în care mergeau. Și El a făcut ca și cum mai departe ar merge.

24:29 Și L-au rugat stăruitor, spunând, Rămâi cu noi, căci spre seară este, și a apus ziua. Și a intrat să rămână *împreună* cu ei.

24:30 Și a fost pe când era întins la masă El cu ei, luând pâinea, a binecuvântat, și frângând le-a dat.

24:31 Și li s-au deschis ochii, și L-au recunoscut; și El nevăzut a devenit pentru ei.

24:32 Și au zis între ei, Oare inima noastră *nu* arzând era în noi când ne vorbea pe cale, și când ne deschidea Scripturile?

24:33 Și ridicându-se în aceeași oră, s-au întors la Ierusalim. Și *i*-au găsit adunați pe cei unsprezece, și pe cei *împreună* cu ei,

24:34 spunând că, A înviat Domnul cu adevărat, și S-a arătat lui Simon.

24:35 Și ei au istorisit cele *petrecute* pe cale, și cum li S-a făcut cunoscut la frângerea pâinii.

Isus Se arată ucenicilor

24:36 Și acestea vorbind ei, Însuși Isus a stat în mijlocul lor, și le-a spus, Pace vouă!

24:37 Dar ei înspăimântați și înfricoșați devenind, presupuneau că un duh văd.

24:38 Și El le-a zis, De ce sunteți tulburați? Și pentru ce gânduri se ridică în inimile voastre?

24:39 Priviți mâinile Mele și picioarele Mele, că Acela Eu sunt. Pipăiți-Mă și priviți; căci un duh carne și oase nu are, așa cum Mă vedeți având.

24:1 † lit: întâia zi a sabaturilor
24:1 † lit: în profunzimea zorilor
24:1 † erau și alte femei cu ele
24:10 † Maria mama lui Iacov
24:13 † lit: erau mergând
24:13 † 1 km = 185 m x 60
24:18 † locuitor temporar
24:21 † lit: s-a ajuns (pers 3S)
24:25 † sau 'cu', sau 'în'

24:40 Și aceasta zicând, le-a arătat mâinile și picioarele.

24:41 Și încă necrezând ei de bucurie, și minunându-se, le-a zis, Aveți ceva de mâncare aici?

24:42 Și ei I-au dat pește fript o porție, și dintr-un fagure de miere.

24:43 Și luând, înaintea lor a mâncat.

24:44 Și le-a zis, Acestea- *s* cuvintele pe care le-am spus către voi pe când eram încă *împreună* cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise în legea lui Moise și *în* profeți și *în* psalmi, despre Mine.

24:45 Atunci le-a deschis mintea ca să înțeleagă Scripturile.

24:46 Și le-a zis că, Așa e scris, și așa trebuia să pătimească Hristosul, și să învieze din morți a treia zi.

24:47 Și să se predice în Numele Lui, pocăința și iertarea păcatelor, către toate națiunile, începând de la Ierusalim.

24:48 Și voi sunteți martori ai acestor *lucruri*.

24:49 Și iată, Eu trimit promisiunea Tatălui Meu peste voi; dar voi rămâneți în cetatea Ierusalimului, până când veți fi îmbrăcați cu putere din înălțime.

Înălțarea lui Isus

24:50 Și i-a condus afară până spre Betania. Și ridicându-Și mâinile Lui, i-a binecuvântat.

24:51 Și a fost pe când îi binecuvânta El, a fost despărțit de ei, și a fost ridicat la cer.

24:52 Și ei închinându-I-se, s-au întors la Ierusalim cu bucurie mare.

24:53 Și erau mereu în templu, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.